

PREMSA CURS
1979-1980

Concierto del Orfeó Català en Sant Feliu de Codines

El próximo sábado, día 8, el Orfeó Català se desplazará a Sant Feliu de Codines, a fin de dar un concierto a beneficio del «Casal Cultural Codinenc». Dicho concierto, en el que se interpretarán gran número de canciones catalanas, famosas, tendrá lugar en la Iglesia parroquial.

LA VANGUARDIA

5.9.79

Música

L'Orfeo Català actuarà a Itàlia

Demà, dilluns, l'Orfeo Català empenirà una «tournée» per Itàlia en el curs de la qual té previst d'actuar a Roma i a la històrica ciutat —d'origen etrusc— de Volterra, situada entre Florència i la capital italiana. El primer concert el donarà el dia 25 a l'Acadèmia Filharmònica de Roma. El dia 27 actuarà a Sant Pietro in Montorio, i seguidament serà objecte d'una recepció a l'Acadèmia Espanyola de Belles Arts.

El dia 28 es desplaçarà a Florència i tot seguit a Volterra on els dies 29 i 30 prendrà part en el Novè Festival Internacional de Conjunts Corals. Finalment, el dia primer d'octubre oferirà un concert extraordinari a la catedral de Volterra.

Nuri Roca

A V U I

23.9.79

El «Orfeo Català», en Italia

Roma, 25. — El conjunto musical Orfeo Català inició ayer una gira por Italia, que se prolongará hasta el próximo 2 de octubre.

El Orfeo Català, un conjunto estrechamente ligado a la música y a la canción autóctona catalana se presentará en Roma, y en Volterra, donde entre el 29 y el 30 de septiembre participará en el IX Festival Internacional de Conjuntos Corales.

El primero de octubre ofrecerá un concierto extraordinario en la catedral de Volterra. Efe.

LA VANGUARDIA

26.9.79

El «Orfeo Català», en gira por Italia

Roma. (De nuestro redactor.) — El Orfeo Català ha comenzado una gira por Italia que se prolongará hasta el próximo 2 de octubre. El gran conjunto coral catalán dará conciertos en Roma y en Volterra (Toscana).

Ayer por la noche el Orfeo cantó en la academia filarmónica romana. Mañana jueves hará lo propio en San Pietro in Montorio, siempre en Roma, tras lo cual se celebrará una recepción en su honor en la Academia Española de Bellas Artes.

El 28 de septiembre el Orfeo se trasladará a Volterra, donde participará, los días 29 y 30, en el IX Festival Internacional de Conjuntos Corales. El primero de octubre, por último, el Orfeo Català dará un concierto extraordinario en la catedral de Volterra. — M. A.

LA VANGUARDIA

26.9.79

Música

Presència de l'Orfeó Català a Roma

Dos concerts a Roma han inaugurat el primer viatge a l'estranger de l'Orfeó Català després de molts anys.

«L'Orfeó viu un procés de renovació després d'un llarg període d'estagnació», ens diu Albert Corral, de la direcció de la institució. Enraonem una estona durant l'interval del concert a l'Acadèmia Filharmònica de Roma.

«Des de fa tres anys, hem començat una planificació de l'Orfeó per arribar de les noranta veus que té ara a les cent quaranta. Estem preparat les veus d'una sèrie de joves per incorporar-los-hi i pensem que, d'aquí a poc temps, podrem presentar un orfeó molt més renovat i enriquit».

«La nostra última sortida fora de l'Estat espanyol va ser al juliol del 1970, quan vam anar a l'Alguer. L'Orfeó és una entitat que té una obligació en vers Europa. Durant molts anys aquesta obligació no va poder ser satisfeta per la situació de Catalunya durant el franquisme; ara és el moment de recuperar temps i

qualitat, i aquest primer viatge n'és una prova», afegeix el senyor Corral.

Com mou sentir cantar l'Orfeó Català a Roma. El públic, bastant nombrós tractant-se d'una nit de pluja i vent, va incloure la petita col·lectivitat catalana a la capital italiana, que va seguir cada execució amb una atenció concentrada. El programa comprenia antigues peces religioses i profanes en castellà i català, dues de Mendelson, cantades en català, i set composicions catalanes modernes, que anaven des de Ferran Sors fins a Pau Casals. A la fi, amb el públic dempeus i en un ambient d'emoció, l'Orfeó cantà «El cant de la senyera».

El segon concert tingué lloc dijous a l'església de San Pietro Montorio, seguit per una copa de vi, oferta en el claustre per la Reial Acadèmia d'Espanya a Roma.

Dimecres, l'Orfeó va ser festejat en una recepció en el seu honor a l'ambaixada de l'Estat espanyol a Roma i, a la tarda, acompanyat per l'ambaixador, va ser rebut en audiència pel Sant Pare, Joan Pau II.

Núria Roca

A V U I

29.9.79

En Roma

El Orfeó Català verá al Santo Padre

El Orfeó Català será recibido en audiencia especial por el Papa Juan Pablo II, el próximo jueves, día 26, con motivo de la estancia de esta centenaria coral en Italia.

Los 100 «cantaires» del Orfeó celebrarán dos conciertos en Roma, organizados por la embajada española y participarán asimismo en el Festival de canto coral de Volterra, culminando su actuación un concierto en la catedral de la citada localidad.

TELE/EXPRES

22.9.79

El Orfeó català será recibido por el Papa

Barcelona.—El Orfeó Català será recibido el próximo jueves en audiencia por el Papa Juan Pablo I, con motivo de la estancia de la Coral en Italia. Los cien *cantaires* del Orfeó celebrarán dos conciertos en Roma, organizados por la embajada española, participarán en el festival de canto de Volterra y finalizarán su gira con un concierto en la catedral de dicha ciudad.

EL PERIÓDICO

25.9.79

Canciones catalanas para el Papa

Juan Pablo II recibió al «Orfeó Català»

El Papa recibió ayer en audiencia especial a casi noventa cantores del Orfeó Català, más cincuenta familiares, que acudieron a Roma con el fin de ofrecer varios conciertos y asistir al Festival de Canto Coral de Volterra.

En el curso del acto, el presidente del Orfeó Català, Félix María Millet Tusell, hizo ofrenda al Papa de un ejemplar del libro «Cants espirituals del poble», del fundador de este grupo, maestro Lluís Millet.

Tras oír el Pontífice unas canciones cantadas por el grupo, Juan Pablo II les alentó y estimuló con unas emotivas palabras.

Una vez terminada la audiencia papal, la embajada de España ofreció una recepción al Orfeó Català, con la asistencia de numerosos invitados.

LA VANGUARDIA

27.9.79

En su tercer viaje

El Orfeo Català regresó de Italia

Ayer, martes, el Orfeo Català regresó de su tercer viaje por Italia. Su primera visita a Roma la realizó en 1925 y la segunda en 1962, con motivo del estreno del oratorio *El Pesebre*, de Pau Casals, en Europa.

En esta ocasión los *cantaires* del Orfeo Català y acompañantes, visitaron la capital italiana, donde fueron recibidos en audiencia por el Papa Juan Pablo II. Asimismo, el Orfeo Català ha obtenido grandes éxitos en sus conciertos en Roma y en Volterra, donde participó en el Festival de Canto Coral.

DIARI DE BARCELONA

3.10.79

El Orfeo Català regresa de Italia

El martes el Orfeo Català regresó de su viaje a Italia. Por tercera vez en su larga historia el Orfeo Català ha actuado en Roma. La primera fue en 1925 y la segunda en 1962, con motivo del estreno del oratorio *«El Pesebre»*, de Pau Casals en Europa.

En esta ocasión los «cantaires» del Orfeo Català y acompañantes han visitado la capital italiana, donde fueron recibidos en audiencia por el Papa Juan Pablo II. Asimismo el Orfeo Català ha obtenido grandes éxitos en sus conciertos en Roma y en Volterra, donde participó en el Festival de Canto Coral.

LA VANGUARDIA

3.10.79

● El Orfeo Català ha regresado de su viaje a Italia. Por tercera vez en su larga historia, el Orfeo Català ha actuado en Roma. La primera fue en 1925 y la segunda en 1962, con motivo del estreno del oratorio El Pessebre, de Pau Casals, en Europa. En esta ocasión los «cantaires» del Orfeo Català y acompañantes, han visitado la capital italiana, donde fueron recibidos en audiencia por el papa Juan Pablo II.

MUNDO DIARIO

4.10.79

Cloenda feliç de l'estada de l'Orfeó Català a Itàlia

«Aquesta primera sortida de l'Orfeó Català a Europa després de tants anys ha estat un èxit», ens diu el seu director, Lluís Millet.

Ens trobem a l'aeroport romà de Fiumicino, per a una curta conversa sobre l'actuació de l'Orfeó a Itàlia, mentre els cantaires es preparen per agafar l'avió que els portarà de retorn a Barcelona.

Tant el mestre Millet com el secretari de l'Orfeó, Enric Alvarez Vila, estan molt satisfets. L'Orfeó ha estat un invitat d'honor al festival d'orfeons de Volterra (Toscana), com a hoste de la coral Giacomo Puecini d'aquesta bella ciutat.

«El nostre balanç és molt positiu», ens diu el mestre Millet. «La nostra actuació en el dotzè festival de Volterra (que no és un concurs amb premis) ha estat molt aplaudida. Cada una de les nostres cançons era precedida per una explicació al públic. A la fi hem cantat «Els segadors», i tothom s'ha posat dempeus, perquè ha comprès el seu sentit profund. A la fi ha seguit una ovació i aquesta reacció del públic italià ens ha emocionat».

«Des del punt de vista artístic, el millor dels nostres concerts a Itàlia

ha estat el que hem donat a l'església de San Pietro in Montorio, a Roma, per l'acústica i potser per l'ambient d'art que ens envoltava. Però, com a cosa popular, els concerts de Volterra i el de la catedral de Cecina, també a Toscana, ens han satisfet molt. Els organitzadors del festival de Volterra ens han indicat per participar-hi l'any proper, però és una cosa difícil a causa dels nostres escassos mitjans financers, ja que ens hem de pagar totes les despeses del viatge», diu el mestre Millet.

«Entre els nostres projectes», explica el senyor Alvarez Vila, «es troba el d'anar a Mèxic l'any 80 o el 81, però pensem tornar a Roma i no seria estrany que hi tornem per Nadal de l'any que ve per cantar l'oratori El pessebre de Pau Casals».

L'Orfeó en els seus projectes, n'inclou alguns d'importants per a Barcelona i comarques catalanes. «Per enguany, pensem revivre una festa catalana tradicional com el cap d'any català. Feia molts anys que estava abandonada», comenta el secretari de l'Orfeó, «però el president Tarradellas la va recordar fa un quant temps i ens va invitar a

reviure-la». A més, per a la primavera l'Orfeó prepara un concert important a la seva seu barcelonina del Palau de la Música.

La conversa s'esten a les activitats de l'Orfeó Català; en aquest últim període de renovació que va començar fa uns pocs anys.

El mestre Millet parla amb molt entusiasme del curs d'iniciació musical en el que participen cent trenta nens i nenes des dels sis anys.

A V U I

5.10.79

BARCELONA. — L'Orfeó Català ha emprès una gira per Itàlia. El primer concert el donarà el dia 25 a l'Acadèmia Filharmònica de Roma, el 27 actuarà a Sant Pietro in Montorio, el 28 a Florència, els dies 29 i 30 prendrà part en el Novè Festival Internacional de Conjunts Corals i el primer d'octubre oferirà un concert extraordinari a la catedral de Volterra.

L'ESPLAI

1/8 d'octubre 1979

9 d'octubre 1979

Fervoroso homenaje a Casals en el Palau

PABLO NADAL

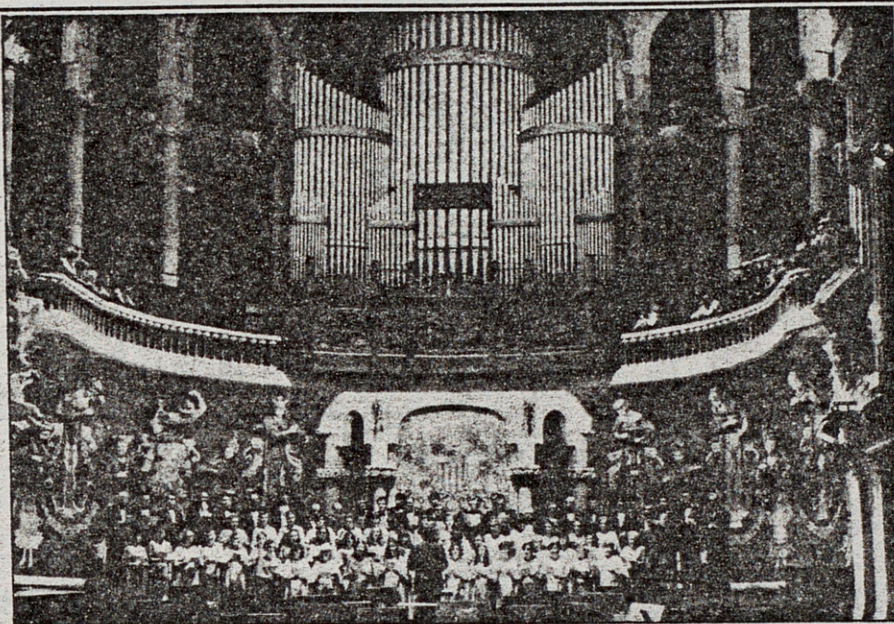
El Festival Internacional de Música de Barcelona ha incluido entre sus conciertos, fuera de abono, uno de homenaje a Pau Casals, tributado por la Federación Mundial de Asociaciones de las Naciones Unidas, a cuya Organización Mundial tan ligada estuvo la vida y la personalidad del mestre en sus últimos años. La personalidad del homenajeado y el carisma que para la universalidad de la catalanidad ha tenido su figura han hecho que esta velada desbordase los límites puramente musicales. El público no ha sido el habitual del Festival, han asistido el president de la Generalitat y el alcalde de la ciudad, ha habido un algo dilatado parlamento de un miembro de la citada Federación y un auténtico fervor patriótico, con dos ejecuciones de «Els Segadors», la última cantada también por el público.

En la primera parte la Cobla Municipal Clutat de Barcelona ha sido brillante intérprete de un bello muestrario sardanístico a base de obras de Juli Garreta («Juny» y «A Pau Casals»), Enric Casals («Tarragona»), Enric Morera («L'Empordà»), Joan Manén («El cavaller enamorat») y el propio Pau Casals («Festívol»).

La segunda parte estuvo dedicada íntegramente a obras de Pau Casals, en un compendio de tres destacadas características de su música: el amor a su tierra («Sant Martí del Canigó», que cantó el Orfeó Català, dirigido por Lluís Millet), la religiosidad («Salve montserratina», interpretada por el Orfeó del Vendrell y «O vos omnes», a cargo de la Coral Sant Jordi, con las respectivas direcciones de Albert Solé y Oriol Martorell), para finalizar con el solemne «Himne a les Nacions Unides», con la intervención de los tres coros citados y la Orquesta Ciudad de Barcelona.

Un aspecto del concierto. Enric Casals (derecha), el hermano de Pau, dirigió el «Himne a las Naciones Unidas». (Foto: Pere Monés.)

(De nuestra Redacción.) — En el Palau de la Música se celebró un concierto homenaje a Pau Casals organizado por la Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas que actualmente celebra su congreso en Barcelona. Al acto asistieron el presidente de la Generalitat, Josep Tarradellas, el alcalde de la ciudad, Narcís Serra, la viuda del célebre músico y su hermano Enric, que dirigió parte del concierto.

En el Palau y con asistencia de su viuda

Homenaje de la ONU a Pau Casals

El programa del homenaje incluía una primera parte con un recital de temas sardanistas a cargo de la Cobla Municipal de Barcelona. En el escenario del Palau sonaron las composiciones de Garreta, Morera, Manén, «Tarragona» de Enric Casals y «Festivola» de Pau Casals.

En la segunda parte, el Orfeó Català interpretó «Sant Martí del Canigó» obra de Pau Casals como todas las que componían este programa musical. El coro del Vendrell cantó la «Salve

montserratina». «O vos omnes» fue la pieza que corrió a cargo de la Coral Sant Jordi. Finalmente, todas las formaciones corales con la Orquesta Ciutat de Barcelona interpretaron el «Himne a las Naciones Unidas», estreno en Barcelona. Como se recordará este himno, con texto de W. H. Auden, fue estrenado el 24 de octubre de 1971 en el recinto neoyorkino de la asamblea general de las Naciones Unidas. En aquel acto, Casals hizo una defensa de Catalunya como

país de paz que molestó seriamente a la diplomacia franquista.

El «Himne a las Naciones Unidas» fue interpretado una segunda vez ante la insistencia entusiasta del público. También hubo un bisado de «Els segadors». El himno nacional catalán fue, primero, interpretado por la Cobla Ciutat de Barcelona al término de la primera parte. La interpretación se escuchó de pie y en silencio por parte del público asistente.

Al final del concierto, Oriol Martorell dirigió de nuevo el canto de Els Segadors que, esta vez, fue coreado por toda la sala.

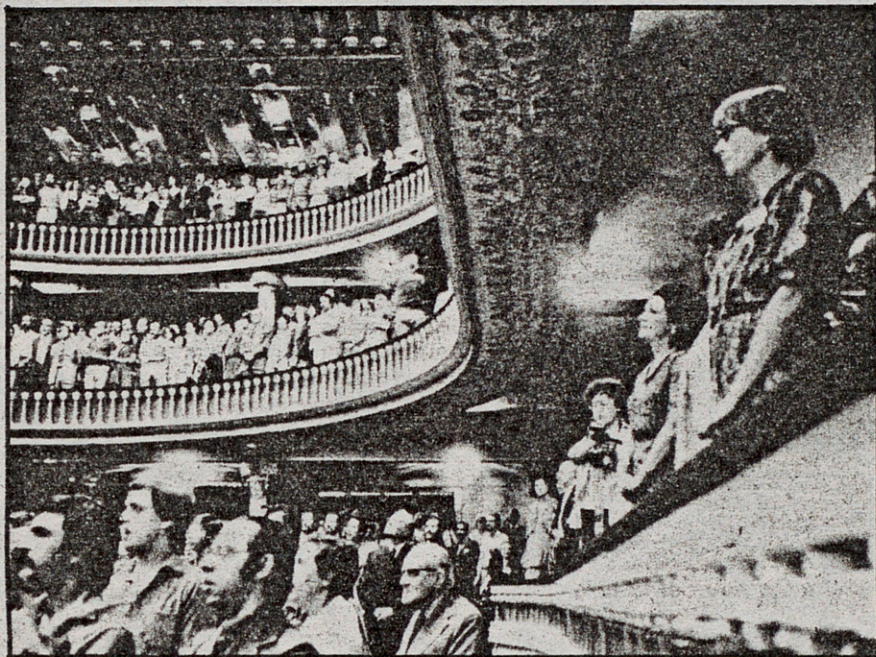
Antes de empezar la segunda parte, el secretario de la Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas dio un parlamento, en el que, brevemente, glosó la figura de Pau Casals como músico y como hombre «defensor de la paz y los derechos humanos. A su personalidad como

compositor e intérprete, a la figura artística de Pau Casals, hemos de añadir su faceta humana». Al término del concierto se ofreció un ramo de flores a la viuda de Pau Casals y, en un claro homenaje simbólico, se depositó otro ramo en el faristol vacío del director.

Enric Casals dirigió la interpretación del «Himne a las Naciones Unidas». También para él hubo aplausos de una especial intensidad.

Música

Emotiu homenatge a Casals i als seus ideals al Palau

Marta Montañez escolta, juntament amb el públic posat dempeus, «Els segadors».

Dilluns tingué lloc al Palau de la Música Catalana el concert d'ofrena de la ciutat de Barcelona a la XXVII Assemblea Plenària de la Federació Mundial d'Associacions de Nacions Unides (FMANU-WFUNA).

En presència d'una munió de personalitats vingudes d'arreu del món, el concert es desenvolupà enmig d'un clima molt emotiu; fou, de fet, en un homenatge a Pau Casals, comptant amb la presència de la qui fou la seva esposa, Marta Montañez, la qual presidi el concert juntament amb el president Tarradellas i la seva esposa. Les tres personalitats foren aplaudibles en arribar a la llotja presidencial. Hi assistí també el president de l'Associació d'Amics de les Nacions Unides de Barcelona, Josep Benet. La primera part constituí una demostració de les excel·lències de la manifestació més típica de la música catalana, la sardana, a través del concert que oferí la Cobla Ciutat

de Barcelona, de sis de les més importants. «Juny» de Garreta, «Tarragona» d'Enric Casals, «L'Empordà» d'Enric Morera, «El cavaller enamorat» de Joan Manén, «A Pau Casals» de Juli Garreta i «Festívola» de Pau Casals. Aquesta primera part es clo-

gué amb la interpretació d'«Els segadors» amb tots els assistents posats respectuosament drets.

La segona part fou integrada totalment per obres de Pau Casals començant per «Sant Martí del Canigó», cantada per l'Orfeó Català, «Salve Montserratina», cantada pel cororfeó del Vendrell, «O vos omnes», cantada per la Coral Sant Jordi, i finalment «Himne a les Nacions Unides», a cura de l'Orquestra Simfònica Ciutat de Barcelona, i les tres esmentades corals sota la direcció del germà de Pau Casals, Enric. Aquest himne hagué de ser repetit. Finalment hom cantà «Els segadors», dirigint el conjunt Oriol Martorell.

Obviament, el concert, inserit en el marc del Festival de Música de Barcelona, transcendeix llargament el mateix fet musical. Tot el que es pugui dir des d'aquesta perspectiva sobra. Allò que importa és que constituí una manifestació enormement adient amb els objectius pretesos i que s'assolí un elevat nivell de comunicació i d'emotivitat en el marc de la comunió dels nobles ideals que uneix els assistents.

(Foto: Barceló Comellas)

10 d'octubre 1979

El Festival Internacional de Música

Concierto extraordinario ofrecido a la Asamblea de la Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas

Un concierto dedicado al pleno de la XXVII Asamblea de Asociaciones de la ONU que se celebra estos días en Barcelona, iniciativa que asumió el Festival, no podía articularse más que como se hizo: con música catalana, con la participación de varias entidades representativas y dándole un carácter de homenaje a Pau Casals, durante toda su vida tan vinculado a los objetivos por la que fue creada la ONU. El acto alcanzó un gran relieve con la asistencia de nuestras primeras autoridades, entre ellas el president Tarradellas y el alcalde Narcís Serra, así como la viuda del maestro doña Marta Casals Istomin y un numerosísimo público al que se incorporaron muchos congresistas venidos de todo el mundo.

El concierto empezó con una actuación de la Cobla Municipal que interpretó sardanas de Garreta, Enric Casals, Morera, Manén y la «Festivola» de Pau Casals, rubricando esta parte con «Els Segadors» escuchados en pie y aplaudidos por toda la concurrencia puesta en pie.

El resto del concierto lo constituyeron obras corales de Pau Casals, terminando con su Himno a las Naciones Unidas. El Orfeó Català cantó la brillante sardana «Sant Martí del Canigó», seguida por la Salve Montserratina en las voces del Cor-Orfeó del Vendrell. A la Coral Sant Jordi le correspondió el motete «O vos omnes», que consideramos una de las mejores, si no la mejor de las composiciones del ilustre músico. La Coral Sant Jordi hizo honor a la belleza de la obra ofreciendo una

versión particularmente armoniosa y serena.

Finalmente el Himno a las Naciones Unidas se escuchó con emoción por su significado intrínseco y por interpretarlo, reunidos, la Coral Sant Jordi, el Orfeó del Vendrell, el Orfeó Català —formando juntos una ingente masa coral— junto con la Orquesta Ciutat de Barcelona, dirigidos todos por el maestro Enric Casals. El Himno a las Naciones Unidas con texto Inglés de William H. Hauden es un canto polifónico concebido con ímpetu y con la simplicidad de los verdaderos himnos, y la orquesta le proporciona una gran solemnidad. El propio Pau Casals dirigió su estreno en la sede de la ONU, si no nos equivocamos, el año 1972, y poco después se dio a conocer aquí, en la versión catalana que en Vendrell dirigió el hermano del maestro el Orfeó Català y la Orquesta Ciutat de Barcelona.

La primera audición barcelonesa acaba de producirse alcanzando el esplendor que merecía y que sensibilizó a todos. Fue recibida con una apoteósica ovación que se prolongó hasta que se repitió la obra, renovándose el entusiasmo del público.

Antes de las dos interpretaciones, el secretario de la Federación de Asociaciones de la ONU, glosó el sentido del himno a la paz de Pau Casals, hablando en inglés y siendo traducidas sus palabras. Y al final los coros y la orquesta rubricaron el acto con los acordes de «Els Segadors» nuevamente escuchados por el público en pie y fervorosamente ovacionados. — SOLIUS.

Presidido por Tarradellas

Concierto homenaje a Pau Casals en el Palau

Barcelona. — El presidente de la Generalitat, Josep Tarradellas, el alcalde de Barcelona, Narcís Serra, doña Marta Istomin, viuda de Casals, y otras autoridades presidieron el lunes por la noche el concierto homenaje a Pau Casals ofrecido por la Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas, que está celebrando su XXVIII Asamblea en Barcelona.

En el concierto actuaron la Orquesta «Ciudad de Barcelona», y la «Cobla Municipal» de la ciudad, el

«Orfeó Català», el «Coro-Orfeón de El Vendrell» y la «Coral Sant Jordi», que interpretaron una serie de composiciones de diversos músicos catalanes, así como de Pau Casals.

El secretario general de la Federación, señor Field, pronunció un discurso en el que hizo un elogio de Casals, como músico y como hombre íntegro que luchó contra las dictaduras, lo que le llevó a escribir el himno de las Naciones Unidas, un himno a la paz y a la concordia.

DIARIO DE BARCELONA

11 d'octubre 1979

En el Palau

Concierto extraordinario en el Festival de Música

Palau: Concierto homenaje a Pau Casals de la Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas. (Festival Internacional de Música).

Este concierto incluido en el cartel del Festival de este año, entiendo que tuvo un carácter esencialmente «informativo». La Federación Mundial de Asociaciones para las Naciones Unidas congregada en Barcelona, merecía un acto especial que se concretó en este concierto en cuyo programa se ofrecieron las muestras más calificadas del arte musical autóctono no precisamente por el lado sinfónico sino en su vertiente popular. Se trataba de dar noticia de nuestra música. Es así, que en la primera parte figuró una ejemplar serie de sardanas constitutiva de una sumaria antología del género: «Juny», de Garreta, «Tarragona», de Enric Casals, «L'Empordà», de Morera, «El cavaller enamorat», de Manén, «A Pau Casals», de Garreta y «Festival», de Pau Casals.

La vinculación de la personalidad de Pau Casals a los propósitos de la citada entidad, determinó naturalmente la dedicación del acto a su personalidad. Toda la segunda parte estuvo integrada por obras del gran violoncelista: tres piezas corales, «Sant Martí del Canigó», «Salve montserratina» y «O vos omnes» de las que dieron unas ejemplares versiones el Orfeó Català, el Orfeó de El Vendrell, y la Coral Sant Jordi, que respectivamente dirigen los maestros Lluís Millet, Albert Solé y Oriol Martorell, para concluir con el «Himne a les Nacions Unides», en cuya ejecución

intervinieron las tres corales citadas, y la Orquesta Ciudad de Barcelona admirablemente conjuntados bajo la dirección del maestro Enric Casals.

Se ha hablado al comienzo de estas consideraciones del carácter informativo de este acto. Realmente, con la audición de las sardanas relacionadas, que tuvieron unas interpretaciones vivas, incisivas y penetrantes a cargo de la Cobla Municipal Ciutat de Barcelona que dirige Francesc Elías, se dio buena cuenta a gran parte del público, integrado por extranjeros, de la peculiaridad instrumental de la sardana tan vinculada a las esencias más vivas del país.

El acto se cerró con la audición de «Els segadors», en cuya ejecución intervinieron intérpretes y el público que llenaba la sala de actos del Palau. — Manuel Valls

- Música -

Un homenaje a Pau Casals en el Festival de Música

Enmarcado dentro del ámbito del Festival de Música, la 27ª Asamblea Plenaria de la Federación Mundial para las Naciones Unidas (WFUNA) tributó el pasado lunes un homenaje a Pau Casals, cuya trayectoria artística y humana fue una lucha constante para la paz mundial. El concierto, presidido por el honorable Tarradellas y Narcís Serra acompañados de sus esposas y representantes de la Generalitat y del Ayuntamiento, se inició con la notable actuación de la Cobla Ciutat de Barcelona que interpretó dos bellas sardanas de Garreta —Juny y A. Pau Casals—, otra de Enric Casals —Tarragona— de innegable maestría junto a las populares «Empordà» de Morera; «El Cavaller enamorat», de Manén y «Festívol» de Pau Casals ofreciendo al final de su intervención «Els Segadors».

El Orfeó Català inició la segunda parte, dedicada por completo a la música del ilustre violoncelista desaparecido,

cantando «Sant Martí del Canigó» luego el Cor-Orfeó del Vendrell interpretó con singular acierto la «Salve Montserratina» y la Coral Sant Jordi con la emotiva versión del motete «O vos omnes» demostró su gran momento. Tras estas actuaciones el secretario de la WFUNA trazó la semblanza de Pau Casals poniendo de relieve cómo el «Mestre» se identificó siempre con los objetivos de las Naciones Unidas.

A continuación y ya para finalizar el concierto las tres agrupaciones y la Orquesta Ciutat de Barcelona, magníficamente dirigidos por Enric Casals ofrecieron una brillante versión en catalán del Himno de las Naciones Unidas que fue aplaudido con auténtico fervor. Ante la insistencia de las entusiastas ovaciones del numeroso público «Els segadors» resonó otra vez en el Palau dirigido en esta ocasión por Oriol Martorell.

T.

ORFEO CATALA

Presentació del llibre

«FREDERIC MOMPOU»

(La seva obra per a piano)

d'Antonio Iglesias,

versió catalana de Francesc Bonastre

Edició patrocinada per la FUNDACIÓ GÜELL

MONTSERRAT ALBET

glossarà la figura i l'obra del compositor

Demà, dijous, 18 d'octubre 1979, a les 20 h.

SALA D'ASSAIG DE L'ORFEO CATALA

Els socis de l'Orfeo Català hi són especialment invitats

A V U I 17-10-79

ORFEO CATALA

Presentació del llibre

«FREDERIC MOMPOU» (La seva obra per a piano)

d'Antonio Iglesias,

versió catalana de Francesc Bonastre

Edició patrocinada per la FUNDACIÓ GÜELL

MONTSERRAT ALBET

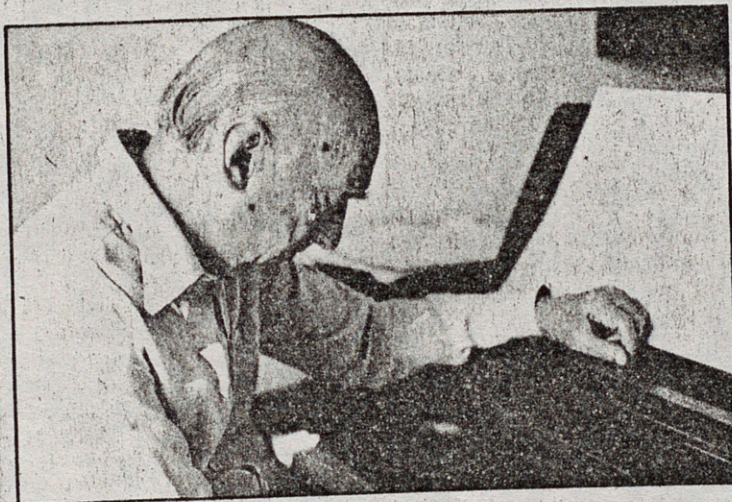
glossarà la figura i l'obra del compositor

Demà, dijous, 18 d'octubre 1979, a les 20 h.

SALA D'ASSAIG DE L'ORFEO CATALA

Els socis de l'Orfeo Català hi són especialment invitats

Nuevo libro para conocer a Mompou

El más importante músico catalán contemporáneo: Federico Mompou

«Estamos viviendo una apoteosis Mompou», afirmó la musicóloga Montserrat Albet en el curso de la presentación de la versión catalana del libro «Frederic Mompou, la seva obra per a piano», original de Antoni Iglesias, traducida por Francesc Bonastre. Efectivamente, el más grande músico catalán del siglo XX ha recibido en poco tiempo tres grandes reconocimientos: el Premi Clutat de Barcelona, el Premio Nacional de Música y su investidura como doctor «honoris causa» de la Universidad de Barcelona, algo insólito tratándose de un músico.

El libro fue patrocinado por la Fundació Güell y el propio vizconde de Güell, presente en el acto, manifestó al maestro Mompou la satisfacción que le producía sumarse a los actos de homenaje con esta edición. Montserrat Albet, en un seductor parlamento, que Frederic Mompou escuchó emocionado, trazó un retrato fresco y profundo del compositor catalán. «Tiene un duende semejante al de García Lorca o Carlos Riba leyendo sus poemas», afirmó. «Su música es la menos "compuesta" del mundo, porque no surge de la lógica o de conceptos racionales, sino del misterio, la magia, de su profunda sensibilidad que recoge el secreto mismo de los sonidos». La presentadora señaló que la obra de Iglesias era un instrumento decisivo para entender la música de Mompou.

Presentación de un libro sobre la vida y obra del compositor

Un homenaje a Mompou en el Orfeó Català

Con motivo de la presentación del libro «Frederic Mompou» de Antonio Iglesias en versión catalana de Francesc Bonastre se celebró, en la sede del Orfeó Català, un entrañable acto que constituyó un homenaje al compositor Frederic Mompou, el cual en pocos días ha merecido el «Premio Nacional de Música», el «Premi Ciutat de Barcelona» y el nombramiento de «Profesor Honoris Causa» de la Universidad de Barcelona. Tras unas palabras

de los presidentes del «Orfeó» y de la «Fundación Güell» —patrocinadora de la edición— Montserrat Albet glosó la figura y la obra del compositor resaltando asimismo la elogiada labor que ha realizado el musicólogo Francesc Bonastre traduciendo al catalán un libro importante para profundizar en la música de Mompou figura indiscutible del arte de nuestro tiempo.

T.

Frederic Mompou

Pau Casals

Malgrat la pluja una gernació desfilà pel Saló de Sant Jordi

Hom calcula que unes vint-i-cinc mil persones desfilaren ant el Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat on eren exposades la despulla de Pau Casals. Les portes del Palau s'obriren a dos quarts de nou, amb mitja hora d'endarreriment sobre l'horari previst, i es tancaren minuts després de les onze de la nit. Si no hagués estat per la pluja, la desfilada encara hauria durat molta més estona perquè gent de tota condició i edat volgueren retre el darrer homenatge a Pau Casals.

Durant la continuada desfilada, orfeons d'arreu de Catalunya interpretaren, amb petits intervals, una peça com a ofrena. Així ho feren l'Orfeó de Santis, els Antics Escolans de Montserrat, la Coral de les Terres de Lleida, en representació de totes les corals de les terres de Ponent, una representació coral del Baix Llobregat, l'Orfeó Gracienc, l'Orfeó Català, l'Orfeó Atlàntida i d'altres. També hi anaren els cònsols acreditats a Barcelona i Ventura Gassol.

A tres quarts de deu de la nit de cua arribava a la plaça del Rei després de fer moltes giragonses i de passar pel carrer del Bisbe, la plaça Nova, per davant del Museu Marés i l'Arxiu de la Corona d'Aragó. La gent entrava per la porta del carrer del Bisbe i donava la volta sencera al pati gòtic abans d'entrar al saló de Sant Jordi. En arribar-hi, hom feia desfilars a la gent amb bastant de rapidesa. A mesura que pasaven les hores, la catifa de flors i banderes que envoltava el fèretre s'anava fent cada cop més abundant. Si eren famílies els qui feien l'ofrena, eren els nens els qui dipositaven les flors. Hi havia ramells de totes menes, molts amb els colors de la bandera nacional, altres eren senzills rams de clavells o de roses, però el que sobtava més per la seva senzillesa eren els poms d'herbes d'olor silvestres.

Malgrat l'hora, la composició de la cua era d'allò més diversa. Quasi dominaven les criatures que eren els qui suportaven millor el cansament de l'espera.

A quarts d'onze, quan tothom creia que la desfilada duraria fins a la matinada, va començar a arribar al saló de Sant Jordi gent amb la roba mullada. I després es van sentir els primers trons i es van veure els primers llampecs a través dels finestres; segons els mateixos ciutadans que anaven desfilants, l'aigua havia fet desistir molta gent i així s'explica que la cua s'anés esllanguint fins que a les onze i deu minuts passà la darrera persona.

A tres quarts d'onze, unes dones de mitja edat reconeixien haver estat a la cua des de les vuit del vespre; una estona més tard, un xicot ens confessava que, amb la pluja i el desori que es produïa, ell s'havia pogut esmunyir per l'entrada del carrer del Bisbe. No ho deia cofoi, ans al con-

trari; i donava com a excusa la molta aigua que queia i com a justificació les moltes ganes que tenia de veure el mestre. Un senyor gran, bastant mullat però que aguantava ferm, ens digué que estava molt emocionat. «La cua és immensa i això és molt bonic; malgrat la pluja, la gent aguanta».

Uns nens, amb impermeable, preguntaven en entrar al saló de Sant Jordi: «Veurem en Tarradellas?»

Es notava que molta gent no havia entrat mal al Palau, que ara miraven molt encuriosits les pintures i els llums del saló.

En arribar davant el fèretre, uns se senyaven, altres feien lleugeres inclinacions de cap; alguns es quedaven un moment recollits i pregaven. Es respirava un clima de respecte, de sol·licitat, d'admiració. Aquest clima només era trencat per l'actitud més vital dels nens, que s'ho miraven tot encuriosits. El silenci de la sala, de tant en tant, era trencat per algú que protestava contra el rigorós servei d'ordre de l'organització, que volia que la gent passés de pressa pel saló i, si es podia, en files de dos. Després, quan es veié que amb la pluja el públic minvava, foren una mica més flexibles i deixaren que la cua s'alentís.

A causa de la pluja, els últims que van desfilars només feren una mitjana d'una mitja hora de cua. Un dels últims que passà, un home d'uns trenta-cinc anys, ens digué que hi havia anat per retre homenatge a Pau Casals, perquè era un gran músic i un gran patriota català, i el segon era més important que el primer. El conseller Antoni Gutiérrez, en sortir del Palau, romangué llarga estona pariant amb la gent que esperava. La pluja no fou obstacle perquè Pau Casals rebés l'homenatge popular.

15 novembre 1979

ORFEO CATALA

JUNTA GENERAL ORDINARIA

Es convoca els socis de l'Orfeó Català a la Junta General Ordinària, que tindrà lloc dijous, 29 de novembre, a les 19.30 h. al seu local social (c/. Amadeu Vives, 1).

Barcelona, 15 de novembre 1979. — f6El President.

A V U I

15 novembre 1979

ORFEO CATALA

JUNTA GENERAL ORDINARIA

Es convoca els socis de l'Orfeó Català a la Junta General Ordinària, que tindrà lloc dijous, 29 de novembre, a les 19'30 h. al seu local social (c/ Amadeu Vives, 1).

Barcelona, 15 de novembre 1979
El President

LA VANGUARDIA

15 novembre 1979

**ORFEO
CATALA**

**JUNTA GENERAL
ORDINARIA**

Es convoca els socis de l'Orfeó Català a la Junta General Ordinària, que tindrà lloc dijous, 29 de novembre, a les 19.30 h. al seu local social (c. Amadeu Vives, 1). Barcelona, 15 de novembre 1979. — El President.

24 novembre 1979

Agenda

BARCELONA.— 12: espectacle infantil «Enrenou a la jungla», a càrrec de Titelles Naip. A l'esplanada del barri de Montbau.

12: cercaviles a càrrec del grup Can Boter. A la plaça de la Virreina (Gràcia).

18: espectacle infantil «Juguem a pallassos», a càrrec del grup Trup-69 Teatre. Al centre parroquial de Sant Paulí de Nola (Alfons V, s/n, barri del Besòs).

18: espectacle infantil «Els pallassos», a càrrec del grup Pep Saltimbanqui i Bocoi. Al carrer del Doctor Pi i Molist, 117 bis (barri de la Guineueta).

18.30: conferències d'Osvald Cardona sobre el tema «La personalitat de mossèn Francesc de P. Baldelló» i de Josep Soler sobre el tema «Retrat de mossèn Francesc de P. Baldelló tot subratllant el seu mestratge musical», amb actuacions de la soprano Maria Angels Surroca. Al Centre Comarcal Lleidatà (Gran Via, 592, 1r).

19.30: conferència d'Eduard Moreno sobre el tema «Com influeix el medi urbà en la persona». Al cafè Els Quatre Gats (Montsió, 5).

19.30: conferència de Joan Alarcón sobre el tema «La desamortització de Mendizábal». Al Club d'Amics de la UNESCO (Ausiàs Marc, 29, 1r).

20: recital de cançó a càrrec de Ramon Muntaner i cantada d'havaneres a càrrec del grup Els Pescadors de l'Escala, amb repartiment de cremat. Als porxos de la plaça de Massades (la Sagrera).

BERGA.— 22.15: concert de piano, clarinet i violoncel a càrrec del Trio Glinka. A la Casa de Cultura.

MANRESA.— 22: recital de dansa a càrrec de l'escola d'Ana Dolores i concert coral de l'Orfeó

Manresà. Al Cercle Familiar i Recreatiu (Terc de Montejurra, 5).

MATARÓ.— 19: inauguració del nou estatge d'Omnium Cultural amb un concert de l'Orfeó Mataroní i acte inaugural d'una exposició sobre «Les fonts de l'entorn de Mataró», preparada pel grup Llavor.

PERPINYA.— 16: conferència de Domènec de Bellmunt sobre el tema «Estimem Catalunya», amb projeccions. Al Centre Cultural Català (2, carrer de Sant Mateu).

PUIG-REIG.— 22: projecció d'un àudio-visual sobre el tema «Monestir de la Portella», a càrrec del centre de la quitxalla excursionista. A la sala d'actes de l'escola parroquial.

SABADELL.— 19 i 22: representacions de l'obra teatral D'aquí a cent anys, tots calbs, a càrrec del grup El Tossal. Al teatre de la Farandula.

SANT ANDREU DE LLAVANERES.— 22: concert de l'Orfeó Català a l'església parroquial.

SANT CLIMENT DE LLOBREGAT.— 12: festival infantil amb xocolatada i actuació dels pallassos Pep, Saltimbanqui i Bocoi. A la placeta del Sol.

19 i 22.30: concert i balls de festa major amb l'orquestra Meravella. Al local dels Hortets.

TERRASSA.— 17: projecció del film de dibuixos Johnny y Clementina en el Oeste, d'Hugo Banzer. A Can Palet.

22.30: actuació del trio Música Nova amb Angel Soler (piano), Miquel Caspà (clarinet) i Maria Dolors Aldea (soprano). A la Casa Alegre.

VIC.— 20: presentació del llibre «Fragil», de Xavier Bru de Sala, a càrrec de David Rosenthal, i lectura de versos a càrrec d'Araceli Bruch. A la llibreria La Tralla (Riera, 7).

No se acepta como presidente honorario

L'Orfeoó dijo no a Maragall

Joan Antoni Maragall i Noble fue la primera víctima de la nueva dinámica de funcionamiento interno democrático que, desde ayer por la tarde, en la asamblea anual general de socios, ha iniciado l'Orfeoó Català al oponerse los socios —con sus intervenciones y sus votos— al nombramiento del antiguo representante de la entidad como presidente honorario.

Hace casi un año la junta de l'Orfeoó aprobó una propuesta en el sentido de que el antiguo presidente de la entidad, Joan Antoni Maragall i Noble, fuera nombrado presidente honorario. Esta aprobación debía, sin embargo, para ser válida, tener la aceptación de la asamblea de socios que ayer se reunió después de un año de no hacerlo.

Una vez agotado el orden del día y haber dado el correspondiente estado de cuentas, se leyó la propuesta que, de buenas a primeras, fue largamente aplaudida —hecho que se fue repitiendo a medida que las intervenciones fueron multiplicándose, pese a que en más de una ocasión fueran contrarias entre sí—, pero que al mismo tiempo provocó la intervención del presidente de Joventuts Musicals, señor Jordi Roc, quien se mostró contrario a tal nombramiento recordando que el señor Maragall, con motivo de su candidatura en UCD en las

pasadas elecciones, utilizó a l'Orfeoó Català con fines propagandísticos, concretamente presentándose como presidente honorario de la entidad que, en asamblea general, aún no lo había aprobado.

Las palabras del señor Roc, si bien aplaudidas, también fueron contestadas por el señor Cúrulla quien, en defensa del señor Maragall, dijo que la progresiva pérdida de socios se inició mucho antes de la entrada de éste en el cargo.

Cuando la polémica era ya evidente, el señor Claret hizo una propuesta conciliadora: «Yo tengo mis peros hacia el señor Maragall pero también una gran amistad y reconocimiento a su trabajo —dijo—, a mí lo que me preocupa realmente es que se nos haya presentado una propuesta de nombrar socio honorario al president Tarradellas, que es el hombre más importante de Catalunya en estos momentos, y a un amigo nuestro, pero amigo sólo a fin de cuentas, lo queramos nombrar presidente honorario. Pienso que vamos a provocar la risa de todo el mundo. Yo lo que propondría es invertir las cosas. A Tarradellas presidente honorario y a Maragall socio honorario».

Mientras los aplausos aún duraban se dejó intervenir al socio y periodista Antoni Batista quien lanzó la propuesta de que en el cargo de presidente va fuera im-

plicito el de presidente honorario, con lo cual se nombraba como presidente honorario a todas las personas que habían ocupado este cargo en la entidad. Antoni Batista argumentó su idea diciendo que «votar al señor Maragall es no votar a los demás presidentes. Debemos pensar que l'Orfeoó es mucho más que una coral, es un "catalán universal", aunque éste sea colectivo, y si interpretamos la presidencia honoraria como un cargo de homenaje a los que han colaborado en su levantamiento, pienso que se ha de homenajear a todos los que han colaborado y no a uno solo. Si se hace así, señores, pienso que habremos puesto a la entidad por encima de las personas».

La intervención levantó los aplausos y, ante el consenso contrario a la implantación de una presidencia simbólica, la junta propuso una votación secreta y con urna (algo inusitado en las asambleas de la entidad) en torno a si se aceptaba el nombramiento del señor Maragall o no se aceptaba, dejando las otras propuestas, para una posterior reunión.

Una vez hecho el escrutinio se supo que 9 socios votaron en blanco, 21 eran favorables al nombramiento y 48 contrarios a él.

E. C.

Montsalvatge.

L'Orfeó Català a l'Aliança del Poblenou

Aquest vespre l'Aliança del Poblenou acollirà un concert de l'Orfeó Català.

Recordatori dels concerts d'avui

— **Juventuts Musicals de Barcelona.** Via Laletana. Concert d'inauguració de la nova sala d'actes. Jordi Codina, guitarra i alumnes. Via Laletana, 108.

— **Trio Bartók.** Museu Picasso. Música. Obres de Gulnovart, Debussy, Homèr i Soler.

— **Orfeó Català, Aliança del Poblenou** 22.00.

Avui actuen

● **La Serpentina**, al barri de Sant Andreu de Barcelona, a les 12.30.

● **Buddy Tate Quartet**, a la Cova del Drac de Barcelona, a les 20.00 i a les 23.00.

● **Extramónio**, a Lipstick de Barcelona, a les 20.30.

● **Raimon**, al Palau de la Música Catalana de Barcelona, a les 21.00.

● **Lluís el Sifoner**, al saló artístic de l'Alcúdia de Carlet, a les 21.30.

● **Joan Isaac**, al cinema Bac de Roda de Roda de Ter, a les 22.00.

● **Lluís Llach**, a l'Ateneu de Sant Boi de Llobregat, a les 22.00.

● **La Salseta del Poblesec**, al barri de Sant Andreu de Barcelona, a les 22.00.

● **Orquestra Frenesi**, a la Selva del Camp, a les 22.00.

● **Maria del Mar Bonet**, al teatre de la Faràndula de Sabadell, a les 22.00.

● **Marina Rossell**, al Central Cinema de Barcelona, a les 22.00.

● **Gato Pérez**, al Globus Musical de València, a les 22.30.

● **Gwendal i Labanda**, al Palau Municipal d'Esports de Barcelona, a les 22.30.

● **El Globo Feroz**, a Lipstick de Barcelona, a les 23.00.

● **pedro Ruy Blas**, a Màgic de Barcelona, a les 24.00.

GRANOLLERS DEL VALLES.— 22: concert de l'Orfeó Català a l'església parroquial de Sant Esteve (plaça de l'Església).

Recordatori dels concerts d'avui

— **Orquestra Ciutat de Barcelona.** Director Salvador Mas. Joaquín Achúcarro, piano. 19.00 Palau de la Música Catalana. Obres de Brahms i Bruckner.

— **Teatre del Liceu.** Otello de Verdi. Temporada d'Opera.

— **Orfeó Català.** Església de Sant Esteve de Granollers. 22.00.

La asamblea general de socios votó en contra

Joan Antoni Maragall no será presidente honorífico de l'Orfeo

Joan Antoni Maragall i Noble no será presidente honorario de l'Orfeo Català. La asamblea general anual ordinaria de socios de dicha entidad votó en contra de dicha propuesta. El sector maragalliano ha sufrido la primera derrota en muchos años. De un total de 78 socios presentes en la asamblea, sólo 21 votaron a favor de dicho nombramiento,

9 se abstuvieron y el resto, es decir 48, votaron en contra.

Hace ahora casi un año, la junta de l'Orfeo aprobó una propuesta en el sentido de que el antiguo presidente de la entidad, Joan Antoni Maragall, fuese nombrado presidente honorario. Sin embargo, para que este nombramiento fuese válido, tenía que

contar con el respaldo de la asamblea general de socios, respaldo que no ha obtenido.

Luego de haberse cumplido el orden del día y haber presentado el correspondiente estado de cuentas, se puso sobre el tapete la cuestión primordial: el nombramiento honorífico del señor Maragall. Abierto el turno de palabras, fueron varias las intervenciones a favor y en contra de tal nombramiento. De estas últimas cabe destacar la del señor Jordi Roc, presidente de Joventut Musicals, que entre otras cosas aludió a la utilización con fines propagandísticos que de l'Orfeo Català hizo el señor Maragall con motivo de su candidatura en UCD en las pasadas elecciones. También hizo uso de la palabra Antoni Batista, que se mostró contrario a dicho nombramiento por considerar que la entidad —«l'Orfeo és un català universal», dijo— debía de estar por encima de las personas. Otra de las intervenciones que cabe destacar es la que realizó el señor Claret, que mostró su extrañeza de que el president Tarradellas sólo se le nombrara socio de honor, mientras que al señor Maragall —«un amic nostre»— se le hace presidente honorífico, cuando lo lógico, dijo, es que fuera al revés.

Finalmente, se procedió a una votación secreta mediante urna que dio los resultados antes reseñados. Joan Antoni Maragall no será presidente honorífico de l'Orfeo Català.

J. C.

MUNDO DIARIO
1.12.79

1 desembre 1979

El Orfeó Català celebró su asamblea anual

El president Tarradellas fue nombrado Socio Honorario

Se ha celebrado, en la sede social del Orfeó Català, la Asamblea general ordinaria de socios correspondiente al año en curso presidida por don Félix Millet, presidente de la entidad.

En el transcurso del acto, fueron leídas las memorias del secretario y del tesorero, así como un informe del director artístico maestro Lluís Millet i Loras. En el momento de la renovación de cargos, resaltó el cese de los señores Faust Esteve y Ernest Tell, juristas que han prestado estimables servicios, así como los nombramientos de los señores Caminals, Lluís Portabella y Xavier Turull para los cargos cesantes.

En el momento de proponer cargos honorarios se aceptó por unanimidad el de Socio Honorario para el presidente de la Generalitat de Catalunya, señor Josep Tarradellas y, en el momento en que se planteó la propuesta de nombrar al señor Juan A. Maragall para la presidencia de honor, se entabló una viva polémica sobre la gestión del propuesto cuando fue presidente así como su acción al frente de Fórum Musical, S. A., que obligó a plantear una votación secreta que desestimó dicha propuesta por mayoría. Al término del acto, el presidente, Félix Millet, leyó un discurso en el que glosó de nuevo su programa, que deberá conducir a una reestructuración de los postulados artísticos y económicos en los que se basa la vida social de esta entrañable entidad coral catalana.

EL CORREU CATALÀ

1 desembre 1979

El Orfeó, polémico

Joan Anton Maragall, sin la presidencia de honor

La junta general de socios del Orfeó Català decidió por mayoría no nombrar presidente honorario del mismo a Joan Anton Maragall, quien durante 14 años fue presidente efectivo del mismo.

Durante su mandato, el señor Maragall tuvo actuaciones que algunos consideraron afortunadas y otros no. Entre ellas, suscitó una viva polémica el «cerrar las puertas» del Palau de la Música Catalana a las actuaciones de música «no clásica» y también bajo la presidencia del señor Maragall, el Palau, uno de los edificios modernistas más característicos de la ciudad, considerado como una de las salas de conciertos más bellas de Europa, fue completamente restaurado, devolviéndole el esplendor que tuvo en otro tiempo.

Un piano y sillas nuevas

El Palau de la Música se remozza

Quizás asistieron ustedes al concierto de Pollini en el Palau de la Música, en el pasado Festival Internacional. Si lo hicieron, tuvieron la oportunidad de admirar y oír el nuevo piano del Palau: un «Steinway» que ha costado la friolera de tres millones de pesetas. A partir de ahora, el piano se ha incorporado plenamente a las actividades musicales barcelonesas y la Orquesta Ciudad de Barcelona ya ensaya con él todos los días.

Pero tampoco es cuestión de lanzar las campanas al vuelo. En este país nos movemos en unos niveles de modestia patentes: nos congratulamos por la adquisición de un piano de gran categoría cuando en el «Lincoln Center», de Nueva York, tienen treinta y dos, diecisiete de los cuales están a disposición del intérprete de turno para que los pruebe y decida cuál prefiere. Aquí, con un piano y una única sala de conciertos, conseguir armonizar los ensayos de la orquesta de la ciudad con la que viene para dar un gran concierto es todo un problema matemático.

Pero no se acaban aquí las novedades: los músicos del Palau contarán, a partir de ahora, con sillas nuevas. No se rían, que ciento veinte sillas son mucho asiento. Lo que pasaba es que las que había hasta ahora amenazaban con dejar en el suelo a más de uno. Un violinista un poco gordo era, sin saberlo, un kamikazé: candidato seguro a la muerte por derrumbamiento. Los «cracs», «catacros» y «higuñigús» de las sillas de los músicos en el Palau eran audibles en las primeras filas de platea.

Conservar el Palau,
una tarea de titanes

Me comentaba estas novedades Antoni Sàbat, con quien coincidí en un almuerzo ofrecido por el señor Williams, cónsul general de los Estados Unidos, en honor de Lorenzo Alvaró, presidente del jurado del concurso de canto «Tenor Viñas», recientemente celebrado, como usted seguramente ha debido enterarse. Alvaró fue durante treinta y cinco años miembro de la plantilla de la «Metropolitan Opera House» de Nueva York. La cosa tiene su mérito, pues, según me comentaba, allí la «inestabilidad laboral» es total: cada año debía pasar el concurso para obtener su plaza correspondiente, «frente a la competencia de un centenar de personas que aspiraban, como yo, a ser el bajo de la «Metropolitan Opera House».

No les hablaré de las delicias de la «crêpe aux fruits de mer» que nos sir-

vió en el almuerzo el señor Williams, aunque sí creo interesante consignar que, aunque sólo lleva en Barcelona dos meses, el cónsul estadounidense empieza ya a hablar el catalán. Ello, unido a su demostrada afición por los hechos culturales, pueden dar un cariz nuevo a las relaciones catalano-americanas.

En todo caso, en el almuerzo en cuestión se habló, como no, de música, y concretamente de los problemas musicales barceloneses. Me comentaba Sàbat que la gente no podía creer que el presupuesto de limpieza del Palau subiera, cada año, más de dos millones de pesetas.

«Tenemos una magnífica, excepcional sala de conciertos. Creo que es maravillosa. Pero los problemas de su conservación son inmensas.» Y Sàbat me anunció una serie de pequeñas mejoras en la misma, que se van a emprender con rapidez. Entre ellas, el mejoramiento de los servicios. «A esto ha contribuido la eficacia en la protesta de dos personas: tú misma y el alcalde Serra», me dijo en broma Sàbat. Y es que se va a resolver, por lo que parece, por fin, el problema de la descarga automática de los lavabos de caballeros del segundo piso: cada tres minutos, inexorablemente. El segundo piso del Palau se llenaba del ruido de una potente descarga de agua, que arruinaba cualquier solo de violín que se produjera en la sala. Narcís Serra sabe bien de qué va el asunto porque durante muchas temporadas —en los tiempos en que Serra era tan sólo un militante clandestino de una «llamada Convergència Socialista de Catalunya»— estuvo abonado a una butaca del segundo piso. Eran las menos caras, y estaban situadas por encima de los caballos cuyas patas amenazan ponerse a galopar sobre las cabezas del público.

Eran, son, butacas estrechas y apretadas, donde se condensa todo el calor de la sala y desde donde los músicos aparecen como hormigas. Al alcalde, ahora, ir a un concierto en butaca de las de «lujo» debe parecerle gloria. Pero no por eso ha olvidado el ruido de aquellas descargas de lavabo que, por fin, van a ser resueltas. De ahí a que se resuelva la acústica del Palau... porque cuando fue proyectado Barcelona era una ciudad tranquila, pero en la actualidad las sirenas de bomberos, ambulancias o policía llegan hasta la sala de conciertos. Es otro más de los precios que hay que pagar por mantener una de las salas de música más hermosas del mundo.

Soledad BALAGUER

Amb l'arribada de les urnes

Canvis a l'Orfeó Català

Després d'una oposició gairebé unànime de la premsa, Joan Anton Maragall deixava, el desembre de 1978, la presidència executiva de l'Orfeó Català. Fèlix Maria Millet ocupava el càrrec, però, a la Junta Directiva, hi continuaven presents sectors que hom pot considerar maragallians: el notari Faus, Maria Font de Carulla, Ernest Tell, Grau de Chopitea, Ramon Pujol... La junta va acordar proposar la presidència honorària de l'entitat al senyor Maragall, i corresponia a l'Assemblea General de socis confirmar-ho. Entretant, Joan Anton Maragall ja va usar aquest títol, que no tenia, per afegir-lo al seu currículum electoral, ja que el senyor Maragall es va presentar a senador per UCD en les passades legislatives. Les urnes de Barcelona li van dir que no, com

les urnes de l'Orfeó li van denegar la presidència honorària el proppassat dia 29. Maragall té les urnes en contra.

El dia 29, però, a l'Orfeó Català succeïen més coses. A la derrota moral de Joan Anton Maragall se sumava la derrota definitiva del maragallisme: alguns dels seus homes deixaven la Junta Directiva. Vol dir això que Fèlix Maria Millet té per davant el repte, primer, d'abordar els temes més espinosos que ha deixat el maragallisme (la relació de l'Orfeó amb la societat anònima Fòrum Musical, el descens dels associats, la rehabilitació del cor), i segon, de convertir l'Orfeó en una entitat on el respecte al passat no obstrueixi el desafiament del futur. En definitiva, situar l'Orfeó

Català al lloc que li correspon en aquesta Catalunya autònoma que tot just hem encetat, en aquesta reconstrucció nacional que no es pot permetre que l'Orfeó Català sigui una relíquia i el Barça un sac de gemecs.

A l'Orfeó Català hi ha arribat l'urna. I l'urna ja no pot tornar a ser arxivada perquè aquesta és l'època dels vots secrets, que afortunadament ja hem acabat el temps dels plebiscits nominals. Ara, Fèlix Maria Millet ha d'emprendre el redreçament. Perquè si no ho fa ell, ho faran d'altres. És la dinàmica de la democràcia que portarà l'Orfeó Català a aquest temps i aquest país, que el necessiten obert a tots els catalans d'una Catalunya oberta.

VICENÇ BORRELL

9 desembre 1979

**ORFEO
CATALA**

Director: LLUIS MILLET
Dir. Honorari: Lluís M.ª Millet

TRADICIONAL CONCERT DE SANT ESTEVE

En record i homenatge a August Pl i Sunyer

Polifonia (Fletxa, Victoria, Haendel), cançons tradicionals i composicions originals

Dimecres, 26 de desembre de 1979 — 18'30 h.

CAP D'ANY CATALA

amb la participació de la
COBLA LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Dimarts, 1 de gener de 1980 — 18'30 h.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Venda de localitats: A les taquilles del Palau de 17 a 21 h. Fins al dia 15, amb preferència i descomptes per als socis de l'Orfeo Català. Des del dia 17, per al públic en general.

A V U I - 9 desembre 1979

**ORFEO
CATALA**

Director: LLUIS MILLET
Dir. Honorari: Lluís M.ª Millet

TRADICIONAL CONCERT DE SANT ESTEVE

En record i homenatge a August Pl i Sunyer

Polifonia (Fletxa, Victoria, Haendel), cançons tradicionals
i composicions originals

Dimecres, 26 de desembre de 1979 - 18.30 h

CAP D'ANY CATALA

amb la participació de la

COBLA LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Dimarts, 1 de gener de 1980 - 18.30 h

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Venda de localitats: A les taquilles del Palau de 17 a 21 h. Fins al dia 15, amb preferència i descomptes per als socis de l'Orfeo Català. Des del dia 17, per al públic en general.

12 desembre 1979

ORFEO CATALÀ

Director: LLUIS MILLET
Dir. Honorari: Lluís M.ª Millet

TRADICIONAL CONCERT DE SANT ESTEVE

En record i homenatge a August Pi i Sunyer

Polifonia (Fletxa, Victoria, Haendel), cançons
tradicionals i composicions originals

Dimecres, 26 de desembre de 1979 - 18.30 h.

CAP D'ANY CATALÀ

amb la participació de la

COBLA LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Dimarts, 1 de gener de 1980 - 18.30 h.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Venda de localitats: A les taquilles del Palau de 17 a 21 h.
Fins al dia 15, amb preferència i descomptes per als socis de
l'Orfeo Català. Des del dia 17, per al públic en general.

NOTICIERO UNIVERSAL

13 desembre 1979

ORFEO CATALÀ

Director: LLUIS MILLET
Dir. Honorari: Lluís M.ª Millet

TRADICIONAL CONCERT DE SANT ESTEVE

En record i homenatge a August Pi i Sunyer

Polifonia (Fletxa, Victoria, Haendel), cançons tradicionals i
composicions originals

Dimecres, 26 de desembre de 1979 - 18.30 h.

CAP D'ANY CATALÀ

amb la participació de la

COBLA LA PRINCIPAL DE LA BISBAL

Dimarts, 1 de gener de 1980 - 18.30 h.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Venda de localitats: A les taquilles del Palau, de 17 a 21 h.
Fins al dia 15, amb preferència i descomptes per als socis de
l'Orfeo Català. Des del dia 17, per al públic en general.

A V U I

12 desembre 1979

19.30: projecció dels documentals «**Arte senese i il palio**», amb comentaris d'Aldo Cairola. A l'Institut Italià de Cultura (Méndez Vigo, 5).

19.45: conferència de José M de Almuzara Beni-Casi sobre el tema «**La música árabe. Orígenes e instrumentos**». A la institució Balmesiana (Duran i Bas, 9).

20: presentació del llibre «**Pau Casals: dades biogràfiques inédites, cartes íntimes i records viscuts**», d'Enric Casals, a càrrec d'Octavi Saltor. A la sala d'assaigs del Palau de la Música Catalana (carrer d'Amadeu Vives).

20: conferència d'Antonio G del

A V U I - 22 desembre 1979

Recordatori dels concerts d'avui

— Orquestra Ciutat de Barcelona, Cor Madrigal, Coral Càrmina. Direcció, Salvador Mas. 18.30: Oratori de Nadal, de Bach.

— Orfeó Català. Casal de l'Espluga de Francolí, 22.00.

— Orfeó Atlàntida. Consell de Cent, 30. Setè cicle de concerts. Tomàs Giró (guitarra). Obres de Vi-

sée, Sors, Moreno Torroba, Pujol, etcètera.

— Local Begues. Església parroquial de Begues. 20.30. Cançons populars i de Pérez Moya i Haendel.

Avui actuen

● Baliga-Balaga, a Terrassa, a les 16.30.

● La Capsa Màgica, a Sgrt, a les 17.00

● Jayme Márquez, a la Cova del Drac, a les 10.30.

● Els Pescadors de l'Escala, a la Sala d'actes de la Puríssima de Terrassa, a les 22.30.

● Jaume Quadreny, a

L'ESPLUGA DE FRANCOLÍ.— 17: acte inaugural de la residència Jaume I per a la tercera edat i presentació del capbreu de l'Espluga, de l'any 1558, que s'editarà pròximament.

21.30: inauguració del monument del mil·lenari de l'Espluga. A la plaça del Casal.

22: concert de l'Orfeó Català al Casal.

Homenaje del Orfeo a August Pi i Sunyer

Sant Esteve, en el Palau

El tradicional concierto de Sant Esteve del Orfeo Català en el Palau de la Música se dedicará este año a la memoria de August Pi i Sunyer, dentro de las conmemoraciones del centenario de su nacimiento. Con este motivo, diferentes entidades catalanas — Institut d'Estudis Catalans, Universitat de Catalunya, Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, Ateneu Barcelonès, Societat Catalana de Biologia, Orfeo Català y los ayuntamientos de Figueras y Roses — han organizado una serie de actos conmemorativos bajo la presidencia de Josep Tarradellas.

El propósito de esta conmemoración ha sido dar a conocer a

las nuevas generaciones la personalidad del homenajeado y responder a aquella necesidad periódica que toda colectividad tiene de mirar detenidamente a sus grandes hombres.

El Orfeo Català ha querido ofrecer, en recuerdo y homenaje a August Pi i Sunyer su entrañable y popular concierto de Sant Esteve con un programa de música polifónica (Fletxa, Victoria y Haendel), canciones tradicionales y composiciones originales. El concierto será interpretado por el Orfeo Català, con dirección de Lluís Millet, y con la participación del coro infantil de la entidad (dirigido por J. Garrigosa).

En el intermedio del concierto hablará Montserrat Albert sobre la faceta musical de la actividad y del pensamiento de August Pi i Sunyer.

TELE/EXPRES

21.12.79

Música/Notícia

Homenatge de l'Orfeó Català a Pi i Sunyer

S'ha presentat al Palau de la Generalitat el concert de Sant Esteve, que cada any celebra l'Orfeó Català, dedicat als seus socis. Enguany, i aquest fou el motiu pel qual fou presentat a la Generalitat, tindrà una significació especial, ja que hom hi retrà homenatge a August Pi i Suñer, unint-se així al que han efectuat diferents entitats del país.

Obri l'acte de presentació el director general de Cultura de la Generalitat, senyor Jordi Maragall i hi prengueren la paraula el director artístic de l'Orfeó, Lluís Millet i Loras, i la bibliotecària, Montserrat Albert, la qual a la mitja part del Concert de Sant Esteve, glossarà la figura d'August Pi i Sunyer.

El programa del concert serà integrat per una munió d'obres populars catalanes amb autors tan significatius com Lluís Millet, Llongueres, Toldrà, Cumellas i Ribó, Mompou i Mateu Fletxa el Vell. El cor infantil, dirigit per Joaquim Garrigosa, cantarà dues obres al començament de la segona part, la qual continuarà amb altres obres de Taltavull, Kodaly, Bach, Victoria i Haendel.

la Coral Càrmina, que dirigeix Jordi Casas, el Cor Madrigal que dirigeix Manuel Cabero i un conjunt de solistes integrat per Janet Price (soprano), Diana Montague (mezzo soprano) Albert Kraus (tenor) i Rober Holl (baix), que amb l'orquestra i sota la direcció general de Salvador Mas, donaran vida a un concert realment suggestiu.

A V U I

22.12.79

Homenaje a August Pi-Sunyer

Cita del Orfeó Català

Barcelona. — Para dar a conocer el programa del tradicional concierto de Sant Esteve, varios miembros de la junta directiva del *Orfeó Català* —Montserrat Albet, Lluís Millet que excusó la ausencia del presidente, Félix M.ª Millet, y Xavier Turull— reunieron a los medios informativos en la sala de prensa del Palau de la Generalitat, siendo el convocante Jordi Maragall, director general de Cultura de la misma, quien mostró su satisfacción por acoger por primera vez al *Orfeó Català* bajo aquel techo, siendo igualmente la primera rueda de prensa que, en dicha sala de prensa de la Generalitat, versaba sobre el tema musical.

La musicóloga Montserrat Albet, bibliotecaria del Orfeó, glosó la figura y el talante humanístico de August Pi i Sunyer, en homenaje al cual será la audición de Sant Esteve. August Pi i Sunyer, dijo Montserrat Albet, era una personalidad catalana internacional y un político eminente..., que tenía tiempo para dedicarse a la música. ¿De qué forma iría la música hoy si nuestros

hombres cívicos le diesen la importancia que le dio August Pi i Sunyer?, se preguntó Montserrat Albet.

Lluís Millet, director del coro, expuso el programa del concierto en el que no faltarán los populares villancicos, resaltando la presencia del coro infantil que, dirigido por Joaquim Garrigosa, ocupará la se-

gunda parte de este concierto que dará comienzo a las seis y media de la tarde del día 26. Expuso asimismo, el maestro Millet, que el Orfeó tomó en consideración un comentario del president Tarradellas sobre antiguos conciertos de fin de año en los que se aunaban Orfeó y Cobla.

A. B.

DIARI DE BARCELONA

22.12.79

Pauta musical de la semana

Concerts nadalencs de l'Orfeó Català

Como todos los años el Orfeó Català celebrará sus conciertos navideños siguiendo una tradición instaurada desde el inicio de su presencia como entidad substantiva del devenir cultural y musical de Catalunya. Nuestro Orfeó manteniéndose fiel a estas tradiciones no se considera coaccionado por ellas y procura ahora darles un cierto aire renovador. Su concierto del día de Sant Esteve (el miércoles a las 18.30 en el Palau), bajo la dirección de Lluís Millet, seguirá teniendo un carácter popular, más que erudito, dedicando la primera parte del programa a las canciones genuinamente catalanas junto con la de Mompou basada en una Cantiga de Alfonso X el Sabio y otras dos de Francisco Guerrero y Mateo Flecha.

En la segunda parte participará la sección infantil recientemente reestructurada bajo la dirección de Joaquín Garrigosa que interpretará también «nadales», tres de ellas en realizaciones de Cristòfor Taltabull, y el concierto terminará con polifonías religiosas de Victoria y fragmentos de El Mesías de Haendel.

La audición se anuncia esta vez con una dedicatoria; en recuerdo y homenaje a August Pl i Sunyer, ilustre intelectual y científico, figura destacada cuya trascendente ejemplar labor creativa en la Barcelona de los años treinta, unida a una predilección especial por la música, será evocada en un intermedio del concierto por la musicóloga Montserrat Albet.

El Orfeó prepara también el ineludible «concert de cap d'any», en el que resucitará una tradición abandonada hace años y que inició su fundador, el maestro Millet, abuelo del actual director; la de ensamblar la coral con la còpia, que será La Principal de la Bisbal, actualmente la oficial de la Generalitat. Fue el president Tarradellas quien sugirió esta idea que se realizará habiéndose preparado un programa en el que se alternarán algunas sardanas de valor clásico, varias polifonías «a cappella» y obra para coro y còpia de diversos autores, entre ellos del que fue director del Orfeó, Francesc Puig, terminando con la tan conocida «Marinada» de Pérez-Moya.

LA VANGUARDIA

23.12.79

El concert de Sant Esteve del Orfeó Català

No sabríamos imaginar el día de Sant Esteve sin el rito anual del Orfeó Català ofreciendo el concierto de canciones populares y polifonías diversas vinculadas con las fiestas de la Natividad.

Esta año la tradición se ha mantenido llenándose el Palau, donde se congregó un auditorio que identificado con el entrañable sentido de la fiesta rubricó con el calor de sus aplausos cada interpretación. El maestro Lluís Millet al frente de la gran coral obtuvo un merecido éxito porque el resultado de su labor de director quedó netamente reflejada en el alto nivel alcanzado por el Orfeó que canta actualmente con especial rigor, con depurado estilo polifónico, y sin estridencias. Fue aplaudida también la actuación del grupo juvenil e infantil que hace tan sólo un par de meses escasos que prepara Joaquim Garrigosa.

El concierto fue celebrado en recuerdo y homenaje a August Pi Sunyer, conmemorando el centenario de su nacimiento. Personalidad relevante de la ciencia y la cultura catalanas, el doctor Pi Sunyer fue un enamorado de la música y estuvo especialmente vinculado con las iniciativas que la fomentaron en nuestro país, y en especial con aquellas que se promovieron en el Palau de la Música Catalana. En un intermedio del programa del Orfeó, la musicóloga Montserrat Albart pronunció unas palabras alusivas a este catalán universal que fue el doctor Pi Sunyer, de quien hizo una viva semblanza perfectamente documentada. Habló también don Félix Millet, presidente del Orfeó Català, y el conseller de Cultura de la Generalitat, don Pere Pi Sunyer, hijo del homenajeado, dando las gracias por el significado que quiso darse al acto. —
MONTSALVATGE.

LA VANGUARDIA

28.12.79

A V U I 25/26 desembre 1979

Recordatori dels concerts

—Teatre del Liceu. Temporada d'òpera. **Andrea Chenier** per Caballé, Carreras i Pons. Director: Eugeni M. Marco.

—Coral Egara. Auditori de Ràdio Terrassa, Cantada de Nadal, 18.30.

—Quartet Tàrraga i orgue. Tàrraga, església del Carme, 20.00 h.

Recordatori dels concerts de demà

—Palau de la Música Catalana. **Orfeó Català**. Concert de Sant Esteve. 18.30 h.

—Coral Joia d'Anglesola. Tàrraga, església del Carme, 19.00 h.

El «Concert de cap d'any de l'Orfeó Català»

Tampoco faltará el día primero de año el tradicional concierto del Orfeó Català, complemento del que celebra, al llegar a estas fiestas, el día de Sant Esteve. Esta vez la audición renovará una costumbre abandonada desde hace tiempo por nuestro Orfeó: la de que participe en la misma una cobla para ofrecer varias sardanas y colaborar en otras obras con la masa coral que dirige el maestro Lluís Millet. La cobla La Principal de la Bisbal, será la protagonista de la primera parte del programa, en la que figuran sardanas de Garreta, Josep y Joaquim Serra, Vicenç Acuña, Enric Casals y Conrad Seló. El Orfeó Català cantará después varias «nadales» precedidas de «El cant de la senyera» y terminando con «L'Empordà» de Morera. Finalmente, el Orfeó, junto con La Principal de la Bisbal, colaborará en la interpretación conjunta de «La balanguera» de Vives, «Vent fresquet» de Pujol y «Marinada» de Pérez Moya.

LA VANGUARDIA

30.12.79

El «Concert de cap d'any de l'Orfeó Català»

Tampoco faltará el día primero de año el tradicional concierto del Orfeó Català, complemento del que celebra, al llegar a estas fiestas, el día de Sant Esteve. Esta vez la audición renovará una costumbre abandonada desde hace tiempo por nuestro Orfeó: la de que participe en la misma una cobla para ofrecer varias sardanas y colaborar en otras obras con la masa coral que dirige el maestro Lluís Millet. La cobla La Principal de la Bisbal, será la protagonista de la primera parte del programa, en la que figuran sardanas de Garreta, Josep y Joaquim Serra, Vicenç Acuña, Enric Casals y Conrad Saló. El Orfeó Català cantará después varias «nadales» precedidas de «El cant de la senyera» y terminando con «L'Empordà» de Morera. Finalmente, el Orfeó, junto con La Principal de la Bisbal, colaborará en la interpretación conjunta de «La balenguera» de Vives, «Vent fresquet» de Pujol y «Marinada» de Pérez Moya.

A V U I - 1 i 2 de gener 1980

Concert de Cap d'Any de l'Orfeó Català

Reprement una antiga tradició, el dia de cap d'any l'Orfeó Català donarà un concert de música catalana, amb la participació de la Cobla La Principal de La Bisbal, al Palau de la Música Catalana.

Integren el programa una selecció de sardanes per a cobla, composicions corals i obres per a cor i cobla («La balenguera» de Vives, «Vent fresquet de tramuntana», de Pujol i «Marinada» de Pérez-Moya).

Concert de Cap d'Any de l'Orfeó Català

Reprenent una antiga tradició, el dia de cap d'any l'Orfeó Català donarà un concert de música catalana, amb la participació de la Cobla La Principal de La Bisbal, al Palau de la Música Catalana.

Integren el programa una selecció de sardanes per a cobla, composicions corals i obres per a cor i cobla («La balanguera» de Vives, «Vent fresquet de tramuntana», de Pujol i «Marinada» de Pérez-Moya).

A V U I

1.1.80

ENTREVISTES

El cognom Millet ha estat, és, per a l'Orfeó Català gairebé un epítet. Ara ha fet un any, Fèlix Maria Millet accedia a la seva presidència. El seu pare, Fèlix Millet i Maristany, n'havia estat també president, enmig, el parentesc Maristany, el perenne de la creació de la societat anònima "Fòrum Musical", el període del tancament del Palau de la Música Catalana a la música popular. Quan Fèlix Maria Millet acceptava el càrrec, sabia que, d'una banda, se li exigia el futur i que, de l'altra, no podria passar per alt la fidelitat a la història d'una entitat tan cabdal per a Catalunya com l'Orfeó.

Després d'un any, Fèlix Maria Millet ha aconseguit deslluirar-se del passat sense renunciar a la història i enllairar la recta del futur decididament. Millet és home políticament independent, amb un ideari progressista i unitari sobre l'esdevenidor de la nostra cultura.

L'Orfeó Català, més que un cor

Fèlix Maria Millet: de la història al futur

—En aquest any de presidència, jo diria que hem complert els objectius que preteníem, o sia, obrir l'entitat en dos aspectes: com a Palau de la Música —a qualsevol programa de qualsevol tipus de música que reuneixi un mínim de qualitat, i no menament d'un comitè assessor— i com a coral —més de vint concerts a Catalunya i una anada a Roma—. I val la pena ressaltar també un tercer aspecte, que és la part pedagògica: hem arribat als 250 alumnes i a un cor infantil, un de mitjà i a abordar també parts instrumentals.

—És evident que, quan l'Orfeó Català es va fundar, diguem que va estar de moda, va ser popular, etcètera... ¿Vostè no creu que l'Orfeó Català n'ha viscut una mica, d'aquesta moda noucentista, que ha fet poc per anar-se posant al dia en etapes posteriors, de la guerra ençà sobre tot?

—Això era un fet, i era un fet que l'Orfeó Català era un signe de catalanitat. Precisament per això l'esforç d'ara és posar-lo al dia, perquè aquells signes de catalanisme avui s'han de posar en evidència amb fets i no amb història. Si no ens posem al dia, serem història però no serem actualitat.

—¿Posar l'Orfeó Català al dia vol dir inventar nous poels d'atenció de cara als joves?

—Hem de captar gent jove en dos aspectes. El primer, i per a mi fonamental, músics joves. En segon lloc, i potser egoïstament parlant, socis joves. El Palau ha d'estar obert a promocions de nous músics i hem de fer un estudi molt profund perquè el cost que això representa pugui ser suportat, no solament pels organismes oficials, que ja ens estan ajudant, sinó fins i tot per particulars, que crec que també ens poden ajudar.

—¿Això no voldria dir també fer entrar a la Junta gent jove que, prescindint de l'honorabilitat que confereix el càrrec, pugui aportar noves idees?

—La Junta Directiva de l'Orfeó Català consta actualment de divuit membres, inclosos els quatre vocals cantaires, i jo la distribueixo en tres fases importants: uns membres que, dintre de la seva vinculació a la vida musical de Barcelona, són gent que poden tenir un temps relatiu però que tenen uns coneixements d'aquest món que els permeten de donar idees; uns altres membres que són, diria jo, els qui treballen. La Junta ha de treballar per equips, jo no sóc gens presidencialista.

L'ORFEO, ENÇÀ DEL SIMBOL

Els darrers anys del franquisme, moltes entitats, des de "Justícia i Pau" a l'Ateneu, no polítiques, van prestar mitjans i signatures perquè emergís l'alternativa democràtica que no tenia canals legals per surar. ¿L'Orfeó? ¿Què va fer l'Orfeó? Preguntem al seu president si no se li hauria de passar factura per una certa inoèndia en aquest sentit.

—Jo crec sincerament que l'Orfeó va ser fidel a la seva història en base a les persones que aleshores el portaven: jo crec que varen actuar de molt bona fe. Jo sé que l'Orfeó va rebre en aquella època moltes pressions i no vull emetre un judici perquè no m'hi veig especiat. Si quic em puc comprometre a allò que deia abans, que serem fidels a una actualitat.

—¿Vostè veu possible, senyor Millet, en el termini del seu mandat, inserir l'Orfeó Català a l'avui i aquí, aquest actualitzar-lo que vostè estima?

—No és que ho vegi possible: és que em comprometo a fer-ho, i no ho dic a títol personal sinó parlant per tot l'equip.

—¿L'Orfeó Català té algun paper, doncs, en això que hem anomenat la reconstrucció nacional de Catalunya?

—L'Orfeó Català hi té un paper fonamental. Per l'aglutinació cultural, per l'edifici que té, per les possibilitats pedagògiques i per l'esperit que ens informa els qui n'estem al capdavant. I quan parlo d'aglutinació cultural ho dic en un sentit total i absolutament unitari, en la qual participin totes les forces polítiques i socials amb implantació a Catalunya. La cultura és de tots, no és d'un partit.

—Però aquesta cultura patrimoni universal s'ha topa amb la privatització a que avui està sotmesa la gestió del Palau?

—Jo crec que "Fòrum Musical", que és a allò que vostè es refereix, ha fet una tasca positiva, i pot també tenir les crítiques que sigui, la qual cosa torna a evidenciar que ha fet, doncs, alguna cosa. "Fòrum Musical" ha complert una labor i continuarà complint una labor dintre d'altres pràctiques que en el seu moment sorgiran, que tinc molt clares i que crec que els membres de "Fòrum", amb qui les estic discutint, també les estan veient molt clares.

—Però a l'hora de parlar de cultura per a tothom, de cultura unitària, una societat anònima pel mig, ¿no és una dificultat?

—El fet que "Fòrum" sigui una societat mercantil és el problema que menys em preocupa, perquè, quan calgui, deixarà de ser-ho.

—En un altre ordre de coses, ¿vostè no pensa que l'Orfeó ha d'augmentar la seva democràcia interna, modificar els seus estatuts en coses tan absolutament del segle passat com que els seus socis no tinguin vot ni veu fins després de dos anys de militància?

—Evidentment, els estatuts de l'Orfeó Català no estan al dia, però això ho vaig plantejar ja fa un any i hores d'ara s'estan estudiant els canvis d'estatuts, que al seu moment aniran a una junta general extraordinària. Tots som conscients que els estatuts s'han de posar al dia: els de l'entitat i els del cor.

Fèlix Maria Millet creu, fins i tot, en la possibilitat d'un joc parlamentari dins l'Orfeó Català, l'oposició fa que els qui manen se superin, afirma.

L'HANDICAP D'UN COGNOM

Fèlix Maria Millet, ho hem dit, porta un cognom que, a l'Orfeó Català, té connotacions de sancta sanctorum. ¿Un avantatge o un handicap?

—Un dels handicaps que jo tenia quan vaig fer saber al senyor Maragall el meu desig d'anar a la presidència era precisament dir-me Millet, perquè un dels problemes de l'entitat és que semblava com un vedat de la família Millet. L'Orfeó Català ha de tenir el millor president i el millor director, prescindint de cognoms. Ser fill del meu pare era un altre handicap. El meu pare, ho vaig dir en el discurs de presa de possessió, és un home que admiro d'una manera tremenda, i ho dic evitant parlar com a fill: va ser un home que va lluitar molt pel que ara estem aconseguint però que no ho ha pogut viure. A mi m'agradaria poder aproximar-me una mica als fets que el meu pare va arribar a fer; en les idees hi combrego totalment.

—¿Atorga algun tipus de protagonisme a la premsa, no tant en la seva pujada com a president com en el final del seu anticognom?

—El meu anticognom tenia unes idees molt seves i molt clares i crec

que les va complir amb fidelitat. Amb moltes d'elles jo hi combrego i amb moltes d'altres no, i sempre les havia discutit amb ell. I sí, jo crec que la premsa sí que ha tingut un paper en el seu desenvolupament i en part m'ha sabut greu, perquè jo vaig entrar a l'Orfeó perquè ell m'hi va posar. Jo respecte molt el senyor Joan Antoni Maragall: és que no vol dir que opini igual que ell. Jo, quan vaig presentar la meua candidatura, no anava en contra de res sinó que ofería un programa, prescindint de la figura de l'antic president.

I quan Fèlix Maria Millet va arribar a la presidència, una de les primeres mesures que va prendre va ser la d'obrir el Palau a tot tipus de Música. Aixecar el vet i donar la possibilitat als qui abans se la havia negat de fer-hi un concert: Marina Rossell, Sisa i Pau Riba. Després, es va formar la comissió assessora: Montserrat Albet, Àngel Casas, Joaquim Colomer, Jordi Garcia Soler, Enric Gispert, Jordi Maragall, Lluís Millet, X. Pérez-Portabella, Joan de Sagarra, Manuel Vázquez Montalbán i qui això signa. Aquesta Junta va començar, efectivament, assessorant, i ara, en aquesta nova dinàmica, se li demanen idees per eixamplar l'ús de la nostra primera sala de concerts. No es tracta només que vinguin a comprar el Palau, sinó que també hem d'anar a vendre Palau en favor d'aquesta cultura catalana, i crec que la junta assessora és molt positiva.

L'ORFEOINISME, EL BARÇA, ELS QUI JA HI SÓN...

—¿El cant coral? ¿Vostè es veu amb cor de desvetllar altre cop aquell interès per contribuir a fer que l'Orfeó deixi de ser, com es deia en un article de TREBALL, una reliquia?

—Com li deia abans, si he agafat la presidència, deixem estar si m'hi veig o no amb cor: ho haig de fer. El moviment coral ha sofert una colla de canvis però tornarà a ser on he de ser.

Fèlix Maria Millet és soci del Barça, un número molt baix, òbviament. El segueix i el preocupa. D'algun manera, Barça i Orfeó han estat un tàndem de símbols de Catalunya. Fèlix Maria Millet és, en fi, una veu prou autoritzada com per abordar aquest tema que ocupa els catalans. Com també es deia en aquell article, si l'Orfeó no pot ser una reliquia, el Barça no pot ser un salt de gemecs.

—Sí, l'Orfeó és més que un cor i el Barça és més que un club. El problema del Barça és humà i no està resolt. S'ha resolt un problema econòmic i s'ha resolt algun problema d'organigrama, però li falta el "més"...

—...Núñez?

—Doncs, sí. En Núñez és un bon empresari però el Barça necessita més que un bon empresari per fer allò que cal.

Acabem la conversa. Fèlix Maria Millet vol transcriure l'Orfeó. El terme que té constantment als llavis és "cultura". Demana a qui li pertorqui, més que dir noves entitats, es potencien les que hi ha, i, per que no, se les aprofiti en servei del país. Un Palau de la Música més nostre, un Orfeó Català més d'avui i, per que no, un Barça com abans, serien tres punts de partida. Salim, si més no, que hi ha un home, Fèlix Maria Millet, que, tot seguint amb una tradició comarquina, hi peria.

ANTONI BATISTA

"L'Orfeó Català ha de tenir el millor president i el millor director, prescindint de cognoms" (Fèlix Maria)

«Cap d'any» con el Orfeo Català y la cobla La Principal de la Bisbal

Tan buena acogida como el «Concert Nadalenc» la obtuvo el de «Cap d'any», doble fiesta musical con que el Orfeo Català celebra estas fiestas desde los años fundacionales y que posteriormente había abandonado: la de colaborar con una cobla en un programa mixto de sardanas, obras polifónicas y otras para coro y cobla. En esta ocasión fue «La Principal de la Bisbal» a quien le correspondió la primera parte del programa dedicado a sardanas de Garreta, Josep y Joaquim Serra, Vicenç Acuña, Enric Casals y Conrad Saló. A las plélicas interpretaciones de estas obras, siguieron las de la masa coral dirigida por el maestro Lluís Millet, destacando, aparte de algunas ya escuchadas en el anterior concierto navideño, la versión coral hábilmente realizada por Manuel Oltra, de la sardana «Sant Martí del Canigó» de Pau Casals y «L'Empordà», de Morera.

Finalmente el Orfeo Català junto con la cobla ofrecieron «La balanguera» de Vives; «Vent fresquet de tramuntana», de Francesc Pujol y la tan popular «Marinada», de Pérez-Moya, que debió ser repetida ante la insistencia de los aplausos del público que volvió a llenar el Palau. — X. M.

LA VANGUARDIA

6.1.80

El Ministerio de Cultura intensificará su ayuda al libro catalán

Apoyo oficial para reconstruir la Llibreria Catalònia y para mejorar instalaciones del Liceo

«La transferencia de competencias en materia de cultura del Estado a la Generalitat van con cierto retraso», declaró ayer el ministro de Cultura don Ricardo de la Cierva, en una reunión en la que dio cuenta de las actividades de su primer día de estancia en Cataluña. El ministro señaló que se va a acelerar este tema, que tiene previsto comentar con el presidente Tarradellas, y con el conseller Pi i Sunyer, y añadió que entretanto y mientras el traspaso no haya finalizado, se actuará en «concierto de esfuerzos» con la institución autonómica catalana, lo que implica la continuidad de la actuación ministerial —bibliotecas, museos— «en estos momentos de transición».

El ministro notó sin embargo que el protagonismo de esta cuestión corresponde a la Generalitat, incluso en esta etapa de transición, que se espera sea breve y que únicamente, para que la actividad cultural no quede paralizada, se mantiene de forma habitual la actividad cultural en las entidades y organismos. También anunció su apoyo a los editores de libros en Cataluña y específicamente a la edición en catalán, que se verá especialmente potenciada.

Apoyo al libro catalán

El ministro explicó la reunión sostenida con los editores del libro en catalán y de Cataluña, con los que anunció haber llegado a completo acuerdo. «Este se traducirá en un total apoyo al libro catalán», dijo el señor de la Cierva, que se desarrollará en tres medidas, en total entendimiento con los editores. Esta actuación consistirá, dijo, «en volver a situar en su lugar como bien de orden cultural el libro catalán; estimular su producción y difusión; y prestarle un apoyo institucional y no exclusivamente del carácter que se otorga a una lengua de difusión restringida». Además se está estudiando el apoyo que se dará a los editores en catalán en la próxima Feria del Libro a celebrar en Barcelona, que el Ministerio quiere favorecer sin perjuicio del Día del Libro.

Ayudas para centros e instituciones

Sobre este mismo tema del libro, el señor de la Cierva indicó que el Ministerio de Cultura se ha presentado como aval ante dos instituciones de crédito de ámbito nacional para solicitar las ayudas suficientes que significarán la total reconstrucción y remodelación de las instalaciones de la Llibreria Catalònia, que como se sabe fue destruida por un incendio. Las obras importarán de 20 a 25 millones de pesetas. Añadió que el presidente Suárez se había mostrado personalmente interesado en resolver esta cuestión. Igualmente anunció una subvención para la Biblioteca del Monasterio de Montserrat de tres millones de pesetas.

El Liceo

El Ministro de Cultura, en reunión con la Junta del Gran Teatro del Liceo, y con la presencia del director general de Música, señor Camacho, indicó el acuerdo alcanzado, por el que se firmará no más tarde del mes de abril un convenio entre el Ministerio y la Junta sobre compromiso de ayuda según la petición de ésta, y que consistirá en una concesión

de 22 millones de pesetas, en dos anualidades. De todas formas, y de forma inmediata, se ha acordado una subvención para la reestructuración de la instalación eléctrica y de la luminotecnia en general, de cinco a seis millones de pesetas.

La Junta ha sugerido, además, la posible creación de una Escuela Nacional de Ballet en Barcelona, «a la que deberá —declaró—, preceder la articulación política del tema —con la creación de la

Comisaría del Ballet por Consejo de Ministros— y la reorganización de esta manifestación artística en el país, que hoy está por efectuar».

También ayer el Ministro hizo entrega en Barcelona de la ayuda oficial a la Federación de Artistas Plásticos, que ha recibido este apoyo al igual que la Fundación Miró, Museo Picasso y Museo de Cerámica.

ACTOS PARA HOY

Hoy, sábado, el ministro de Cultura, tiene prevista su visita al Archivo de la Corona de Aragón y al Fondo Porter, sobre el que existe una opción de adquisición de la Generalitat, y que el ministro espera que se desenvuelva positivamente. También quiere hablar con Vicente Escudero en previsión de un homenaje a este gran bailarín.

Hoy, sábado, el ministro asistirá a un acto en el Palau de la Música con motivo de la entrega de los Premios Nacionales de Música y Teatro, que han correspondido a Frederic Mompou, Victoria de los Angeles, el «Teatre Lliure» y Francisco Nieva, y mantendrá contactos con los profesores del Orfeo Català y el Orfeo de Santa. También visitará la Casa Regional de Murcia, a la que unen naturales vínculos como murciano y como diputado por aquella región.

Acuerdos del pleno de la Cámara de Comercio

La Medalla de Oro de la Corporación, al president Tarradellas

«Por las relevantes circunstancias que concurren en su persona y en su obra»

El pleno de la Cámara acordó conceder, por las relevantes circunstancias que concurren en su persona y obra, la Medalla de Oro de la Corporación al Presidente de la Generalitat de Catalunya, don Josep Tarradellas.

Asimismo, se acordó continuar con el estudio en el que se viene trabajando desde hace meses para organizar un mercado de futuros en Barcelona, al objeto de potenciar nuestra ciudad como centro comercial internacional.

El presidente, señor Figueras, dio cuenta de los temas abordados por el Consell de Cambres de Catalunya, entre los que destaca la participación del Consejo del Instituto de la Pequeña y Mediana Empresa Industrial en Cataluña y en la potenciación de las Sociedades de Garantía Recíproca, tanto comercial como industrial, reiterándose la absoluta necesidad del segundo aval.

La Cámara asignó representantes en la Junta Local del Puerto y en el referido Consejo de la Pequeña y Mediana Empresa.

Peticiones a la Administración central

El pleno ha propuesto a las respectivas comisiones solicitar el Gobierno la desgravación fiscal por ven-

tas efectuadas a turistas extranjeros y recabar del Ministerio de Comercio un amplio debate entre el sector comercial, con relación a la futura Ley General del Comercio. Elevar informe sobre el anteproyecto de Ley General del Medio Ambiente, que garantice adecuadamente la continuación de las actividades económicas; la presencia de Tecno-Transfer en la Feria Internacional de Barcelona; solicitar de la Administración una activa e imaginativa política comercial exterior; la convertibilidad del dracma con respecto a la peseta.

Estudios sobre inversiones públicas en Cataluña

Asimismo, se informó del estado de los recursos interpuestos por la Cámara en relación a determinadas Ordenanzas Fiscales del Ayuntamiento de Barcelona; la actualización de los Reglamentos del I.T.E. y del Impuesto sobre el Lujo, la participación de las comisiones de trabajo que han de estudiar la amortización por coeficientes en el régimen fiscal de la inversión empresarial de las Cámaras; solicitar un plazo superior para el ingreso del Impuesto Especial de Alcoholes, dados los graves problemas de tesorería que provoca a las empresas fabricantes de aguardientes y licores.

De la Comisión de Economía se aprobaron los estudios sobre inversiones públicas en Cataluña, proyecto de ley y regulación del mercado hipotecario y la constitución de dos comisiones «ad hoc» para estudiar los anteproyectos de Ley de Sociedades de Ordenación del Seguro privado.

Lo anunció De la Cierva en Barcelona

El Ministerio de Cultura subvenciona con veintidós millones al Liceo

El ministro de Cultura, Ricardo de la Cierva, anunció en el transcurso de una rueda de prensa celebrada a última hora de la tarde de ayer, que en el mes de abril, se firmará un convenio de ayuda de 22 millones al Gran Teatro del Liceo, a percibir en dos años.

Habrà una subvención inmediata de cinco millones para obras de instalación eléctrica y luminotecnia. El Ministerio estudiará también la sugerencia de la junta del Gran Teatro del Liceo de la posible creación de una Escuela Nacional de Ballet en Barcelona.

El señor De la Cierva se encuentra en Barcelona en apoyo de la campaña electoral de la UCD y para hacer la entrega, hoy, sábado, en el Palacio de la Música, de los premios nacionales de música y teatro a Fe-

derico Mompou, Victoria de los Angeles, el «Teatra Lliure» y Francisco Nieva.

Asimismo, se entrevistará con el conseller de Cultura, Pere Pi Sunyer, y en días sucesivos visitará Girona y Tarragona.

El señor De la Cierva se entrevistó ayer, tarde, con los editores catalanes, a los que prometió un apoyo a la feria del libro de Barcelona, en equiparación completa con la feria de Madrid. También donó a la biblioteca de Montserrat una subvención de tres millones de pesetas y se entrevistó con los directivos de la librería Catalonia para la cual el Estado ha gestionado una doble línea de crédito en dos instituciones bancarias oficiales por un importe superior a los 20 millones de pesetas.

EL CORREU CATALA

15.3.80

Lliurament dels premis estatals de músics i teatre

En presència del ministre de Cultura, senyor de la Cierva, es va fer ahir lliurament, en un acte celebrat al Palau de la Música, dels premis estatals de música i teatre. El viatge del ministre ha estat justificat pel fet que tres dels guardonats —Victòria de los Angeles, Frederic Mompou i el Teatre Lliure— són representants il·lustres de la cultura catalana. A les paraules d'oferiment del senyor de la Cierva va respondre Victòria de los Angeles en hom dels homenatjats en termes emocionats i gentils. Aquests, juntament amb Francisco Nieva, van ésser objecte a continuació d'una recepció que els va oferir al palau de la Generalitat el president Tarradellas.

Casanovas

A V U I

16.3.80

orfeó català

GUIA MUSICAL Nº 17
(Temporada 1979-1980)

CAMPANYA PER A CAPTACIÓ DE NOUS
CANTAIRES

Darrerament, i com ha fet ja en altres ocasions, l'Orfeó Català ha iniciat, a través dels mitjans de comunicació i amb el lema «Vine a cantar amb nosaltres!», una acció de captació de nous membres del cor.

Hom pretén d'entrar en contacte amb un nucli de gent vàlida que, motivats per una autèntica afició musical, a la qual l'Orfeó Català es compromet a donar contingut, puguin trobar en el cor un mitjà d'expressió de la seva personalitat i, a través del cant i de la música, tinguin també possibilitat d'integrar-se als ideals de l'entitat.

VINE A CANTAR AMB NOSALTRES!

L'ORFEÓ CATALÀ obre un període d'admissió per a aspirants a cantaires a fi d'incrementar el nombre de components del Cor i iniciar la preparació de la temporada 1980-1981.

DEMANEM als possibles aspirants:

- Autèntica vocació musical.
- Oïda, retentiva i coneixements de lectura musical suficients per adaptar-se al ritme de treball del Cor.

- Condicions vocals inicials i una disponibilitat mínima de temps per perfeccionar-les, si cal, fora dels assaigs del Cor.

OFERIM, a més de la participació a les activitats habituals del Cor:

- Serveis de discoteca i biblioteca musical.
- Cursos de lectura i tècnica vocal. Seminars i audicions sobre temes diversos de cultura musical.
- Participació individual a les audicions musicals de caràcter semi-públic al local social de l'ORFEÓ CATALÀ.
- Properes sessions de treball amb directors invitats.
- Assistència gratuïta als concerts del Palau de la Música Catalana.

El temps de dedicació és de dos o tres assaigs setmanals, de 10 a 12 de la nit. La preparació de la propera temporada s'iniciarà amb l'estudi de l'«Harmonie-Messe» de Haydn, i el «Magnificat» de Bach.

Podeu demanar informació a la Secretaria de l'ORFEÓ CATALÀ (Srta. Montserrat Claramunt, telf. 301 11 04) en hores d'oficina, per mitjà de la qual us serà concertada una entrevista personal.

ORFEO CATALA

CONCERT DEDICAT ALS SOCIS

Obres de Cererols, del Encina, Jannequin, Gastoldi, Victoria, Fletxa, Mendelssohn, Brahms, Toldrà, Mompou, Pérez Moya, Lagrée, Ll. M. Millet, Haendel

Direcció:
LLUIS MILLET

2.ª audició
AVUI, DIUMENGE, 13 d'abril 1980, a les 18.30 h.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Exclusivament socis de l'Orfeo Català

A V U I - 11 d'abril 1980

Recordatori dels concerts d'avui

— **Foment Hortenc.** Cicle Concerts als Barris. 21.00 h. Orquestra de Cambra Solistes de Catalunya. Director Xavier Güell. Josep Maria Colom, piano.

— **Auditori del Conservatori Municipal de Música.** Podium de Joves Intèrprets. Albert Guinovart (piano) i duo Manuel i Joan Cabero. 21.00 h.

— **Palau de la Música Catalana.** 21.00 h. Orfeo Català. Concert per als socis.

13 d'abril 1980

ORFEO CATALA

CONCERT DEDICAT ALS SOCIS

Obres de Cererols, del Encina, Jannequin, Gastoldi, Victoria, Fletxa, Mendelssohn, Brahms, Toldrà, Mompou, Pérez Moya, Langrée, Ll. M. Millet, Haendel.

Direcció:
LLUIS MILLET

2a audició:
AVUI, DIUMENGE, 13 d'abril 1980, a les 18.30 h.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Exclusivament socis de l'Orfeo Català

Sardanes

Les Borges Blanques i Lloret

Encara que tota l'atenció del món sardanista se centrarà demà en la molt aviat nova Ciutat Pubilla de la Sardana —les Borges Blanques—, el nostre toc d'atenció ha d'estendre's també a Lloret de Mar, on diumenge s'oferien els resultats del concurs musical Sardanes a Lloret, del concurs La Sardana de la Represa, i es feia esment de la propera Nit de la Sardana a Lloret de Mar, com també, els assistents a la recepció oferta per Amics de la Sardana de Lloret de Mar, fruïen de la primícia del primer número de la nova revista «Som», divulgadora de temes de cultura popular catalana.

Segons es manifestà encertadament, Lloret de Mar mantenia una continuïtat en la proclamació de fets remarcables dintre l'àmbit sardanista, i nosaltres, que també ho creiem així, considerem equitatiu reflectir-ho aquí, conjuntament amb la gran diada lleidatana de demà.

Resultat del concurs Sardanes a Lloret

Jurat: mestres Francesc Civil, Domènec Moner, Fèlix Martínez Comín, Manuel Oltra i Antoni Ros Marbà, com a president. Obres rebudes; quinze, de les quals una es classifica per al premi Joventut, quatre per a l'anomenat Alba de Prima i les deu restants per als premis oferts en primer i segon lloc de la convocatòria.

Veredict: es considera desert el premi Joventut. En la classificació normal del concurs es decideix atorgar dos segons premis, amb valor de 25.000 pessetes cada un, que es concedeixen a les sardanes «Vila blanca de Lloret» i «Capvespre a Lloret», que resulten ser originals dels autors Lluís Llorens i Joan Gibert. El premi extraordinari Alba de Prima, se l'emporta la sardana «Idili llorentenc» de la qual és autor Jaume Cristau.

Resultat del concurs La Sardana de la Represa

Jurat: senyors Antoni Maria Aragó, Josep Mainar, Domènec Moner i Armand de Fluvià, que actua de secretari.

Es declaren fora de concurs, per manca i insuficiència de proves o per haver-ho fet fora del termini fixat, les opcions presentades per Banyoles, Anglès i Sant Pere de Torelló. Queden a estudi les opcions presentades per Lloret de Mar (2 maig 1939) i Agrupació Sardanista d'Olot (14 febrer i 9 abril 1939). Per la data es considera guanyadora aquesta última opció i es premia Olot, com a la primera població que reprengué l'activitat sardanista després d'acabada la guerra civil espanyola, evidentment basant-se en la documentació presentada al concurs llorentenc.

Actes a les Borges Blanques

S'inicien aquesta tarda, als jardins Terrall, amb titelles i sardanes, cobla Tàrraga. Nit, a l'església parroquial, concert per l'Orfeó Català.

Demà, a les vuit matí, cercavila; a les nou, missa del sardanista, a les deu, a la plaça, proclamació del Pubillatge i de la Pubilla de la Sardana, i a continuació, a l'ajuntament, es descobrirà la placa commemorativa del Pubillatge.

A dos quarts d'onze, sortida d'una caranava a la recerca de la XIV Caranava de la Flama de la Sardana que arriba a les onze a les Borges; inauguració del monument a la Sardana i sardanes per La Principal de Lleida i la Infantil de Blanes.

A les dotze, a l'envelat, presentació de la Pubilla, i les seves dames d'honor, actuació de l'Orfeó Terrall, el Grup de Dansa Clavellina, la cobla La Principal de la Bisbal, Missatge al Món Sardanista, Llicó Magistral, lliurament de la medalla al mèrit sarda-

nista i premis de la Diada de la Sardana i estrena de la sardana «Les Borges Blanques, Ciutat Pubilla».

A les dues de la tarda, dinar de germanor.

A dos quarts de cinc i a dos quarts de set de la tarda, ballades de sardanes.

A dos quarts de deu de la nit, concert a l'envelat per la cobla La Principal de la Bisbal.

Aplecs (per a demà)

Cornellà de Llobregat, matí i tarda al parc de les Aigües, cobles Selvatana, Costa Daurada i La Principal de Cassà; nit, a la plaça Lluís Companys, cobla Selvatana.

Castelló d'Empúries, matí i tarda, a la plaça del Joc de la Pilota, cobles Ciutat de Girona, Amoga i Girona.

Manlleu, a la tarda, passeig del Ter, cobles Genisenca i Canigó.

Puig-reig, tarda, pati de les escoles A Mata, cobles La Principal de Collblanc, Ciutat de Berga i Infantil Ciutat de Berga.

Olesa de Montserrat, tarda, plaça de les Fonts, cobles Jovenívola de Sabadell i Ciutat de Terrassa.

Concerts

Blanes, aquesta tarda, cobla-orquestra Maravella.

Badalona, aquesta nit, al Museu Municipal, cobla Badalona.

Sant Hilari Sacalm, aquesta nit, al Cinema, cobla Ciutat de Girona.

Sant Jordi Desvalls, aquesta nit, cobla La Principal de la Bisbal.

Barcelona, col·legi La Salle de la Bonanova, dia 23 a la nit, cobla Mediterrània.

Concursos (per a demà)

Gironella, al matí, a la plaça Pi i Margall, cobla La Principal de Collblanc.

Telà, a la tarda, al camp d'esports, cobla La Principal de Barcelona.

La Flama de la Sardana llegó a Les Garrigues

Les Borges Blanques, proclamada Ciutat Pubilla 1980

Les Borges Blanques. — Con la senyera engalanando los balcones recibió ayer el pueblo de Les Borges a la Flama de la Sardana y a los representantes sardanistas venidos de toda Catalunya para proclamar a la capital de Les Garrigues Ciutat Pubilla de la Sardana 1980. Más de

10.000 personas, según fuentes municipales consultadas, entre las que se encontraban los diputados del Parlament de Catalunya, Joan Oró, doctor Puigvert y Víctor Torres, tomaron parte en los actos organizados por la Obra del Ballet Popular y el Ayuntamiento.

El programa de actos cuya preparación ha supuesto para la corporación municipal una inversión de 15 millones de pesetas, se inició el sábado por la tarde con espectáculos infantiles y una «ballada» de sardanas. Por la noche, en la Iglesia parroquial, el Orfeó Català ofreció un emotivo concierto.

En la continuación, la presentación de la pubilla y las damas de honor. El borgense Jaume Segarra ofreció la «Lliçó magistral», que fue seguida con emoción por los asistentes. El mensaje a los sardanistas corrió a cargo del diputado Joan Oró. Después del «Di-

nà de germanor» que agrupó a unos 800 comensales, tuvieron lugar balladas de sardanas y finalmente la cobla La Principal de La Bisbal ofreció un concierto de música para cobla.

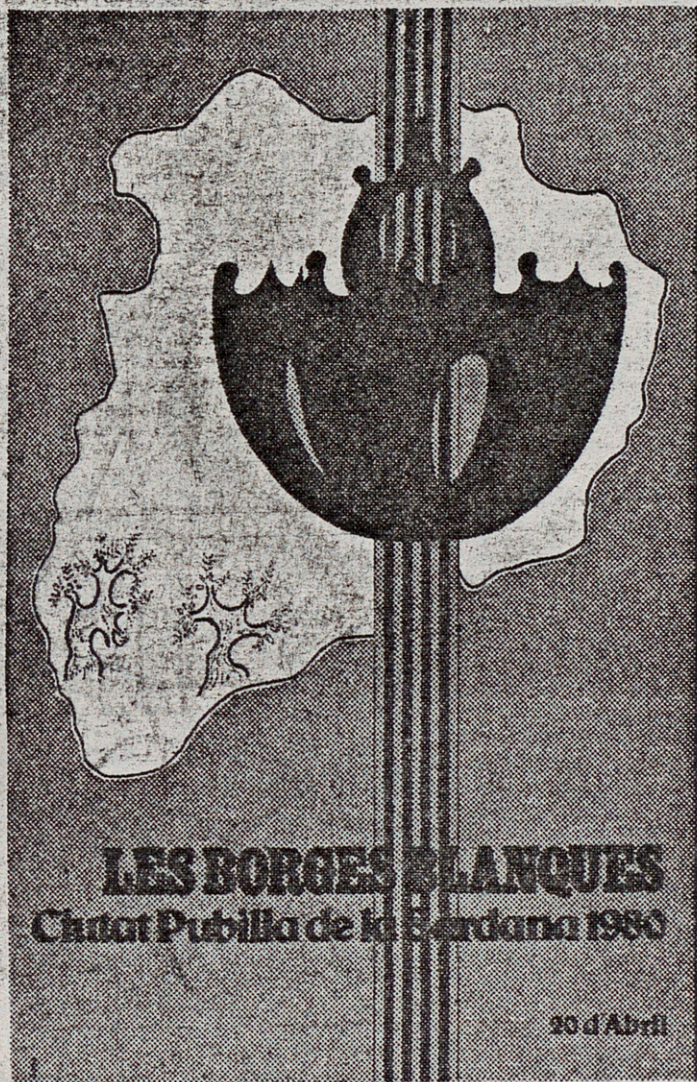
Ramón BADIA

Representación de Catalunya Nord

Ayer por la mañana, y con un tiempo espléndido, después de la misa sardanista, tuvo lugar la proclamación por parte de la Obra del Ballet Popular de Les Borges Blanques como ciutat pubilla 1980, nombrándose asimismo Pubilla Universal de la sardana a Mercé Ollé Boladeres.

Sobre las once de la mañana, y con una caravana de más de un centenar de automóviles, llegó la flama de la sardana. Entre los acompañantes se encontraba una representación de los sardanistas de la Catalunya Nord en la presencia de un grupo de la población de Ceret. La flama fue colocada junto al monumento a la sardana, emplazado en el paseo del Terrall y del que es autor el artista Víctor Manuel Pallares. El monumento, de unas 40 toneladas de peso, ha sido realizado con piedra de la comarca y contiene como principales motivos alegóricos el olivo y la «anella» de la sardana.

En el entoldado se celebró, a

Desde el domingo y durante 1980

Les Borges ya es «Ciutat pubilla de la sardana»

Millares de «dansaires» participaron en la jornada de proclamación

Millares de sardanistas participaron en la gran jornada de proclamación de Les Borges Blanques como «Ciutat pubilla de la sardana 1980» y de la investidura de la señorita Mercé Ollé Boladeras como «pubilla universal».

Esta gran celebración popular se abrió de hecho con el concierto dado en la noche del sábado por el «Orfeó Català» en el templo parroquial. La antigua plaza porticada de Les Borges fue marco del acto oficial de proclamación e investidura; así como de la entrega de la llave de la ciudad, presidido por el presidente de la Obra del Ballet Popular, señor Manyer i Pons, y autoridades de Les Borges con su alcalde, señor Badia Farré, quien agradeció la distinción conferida a Les Borges.

Monumento de 40 toneladas

En el frontispicio del palacio del marqués de Olivar, sede del Ayuntamiento,

Agramunt

Creación del Arxiu Històric de la villa

En la reciente reunión del Ayuntamiento de esta villa, se aprobó la creación del denominado «Consell Municipal del Patrimoni Cultural d'Agramunt», cuyos principales objetivos son la puesta en marcha y realización de un amplio programa de trabajo encauzado hacia la recuperación y potenciación de todo el patrimonio cultural de esta localidad.

Cabecera de la subcomarca del Sió. Inicialmente, este consejo está formado por el concejal delegado del Ayuntamiento y una representación de personalidades relacionadas con el movimiento cultural de la localidad.

Como primera actuación de este recién creado Consell Municipal también el consistorio aprobó la creación del «Arxiu Històric d'Agramunt» para reunir todo el material relacionado con la historia del municipio así como de sus entidades más representativas, para estudio, consulta y difusión del patrimonio agramuntense, tan rico en tradiciones e historia. — J. C. GENE.

fue descubierta una lápida conmemorativa. La llegada de la «flama de la sardana» fue acogida con entusiasmo por una multitud que llenaba los accesos y jardines del Terrall, en donde se ha levantado el monumento a la sardana, constituido por un bloque de piedra de Les Garrigues, de 37 toneladas, sobre el que destaca un grupo escultórico alusivo a la sardana, de otras 3 toneladas, esculpido por el artista leridano Víctor Manuel Pallarés. Actuaron, en esta ocasión, «Els nens de Vendrell».

La «pubilla» universal de la sardana, en medio de la aclamación popular, encendió con la «flama de la sardana» el pebetero que alumbrará el monumento. Tras el descubrimiento de la inscripción escrita en el gigantesco bloque de piedra, se dio por inaugurado el monumento, comenzando las audiciones de sardanas. También fue inaugurada, junto al Terrall, la vía urbana denominada Avenída de la Sardana.

Presentación de la «pubilla universal»

En el entoldado municipal se efectuó, más tarde, la presentación de la «pubilla» universal de la sardana y su corte de honor. Se leyó el mensaje al mundo sardanista, redactado por el ilustre científico oriundo de Les Garrigues doctor Oro. Jaume Segarra i Benet, director general de Exposiciones, Congresos y Convenciones, pronunció la lección magistral de la celebración sardanista, exaltando la riqueza de valores espirituales, artísticos culturales y folklóricos de la comarca de Les Garrigues.

Tras la actuación del Orfeó Terrall de Les Borges y del grupo de danzas claverianas de Lérida, la Cobla Principal de La Bisbal estrenó la nueva sardana «Les Borges Blanques, Ciutat Pubilla de la Sardana», compuesta por Lloansí, de Sant Feliu de Guíxols. Por la tarde prosiguieron las audiciones de sardanas en el parque y jardines del Terrall, efectuándose la ofrenda floral en el nuevo monumento. — Josep de les BORGES.

El Orfeó Català busca nuevos cantores que tengan afición

El Orfeó Català ha decidido aumentar el número de cantores y ha abierto un período de admisión para aspirantes a formar parte del coro e iniciar la preparación de la temporada 1980-81.

En un comunicado hecho público, la entidad musical y cívica manifiesta que se requiere **«auténtica afición, suficientes conocimientos de lectura musical y unas**

condiciones vocales válidas» y ofrece **«formación musical y vocal, seminarios y audiciones sobre diversos temas de cultura musical, asistencia gratuita a los conciertos del Palau, etcétera»**. El tiempo de dedicación es de dos a tres ensayos semanales, de 10 a 12 de la noche. Los interesados pueden solicitar una entrevista a la secretaria del Orfeó Català.

EL PERIÓDICO

26.4.80

L'Orfeo Català amplia el nombre de cantaires

Com té per norma de fer-ho regularment, l'Orfeo Català obre un període d'admissió per a aspirants a cantaires per tal d'incrementar el nombre de components del cor i d'iniciar la preparació de la temporada 1980-1981.

Demana: autèntica afició, coneixements suficients de lectura musical i unes condicions vocals inicials convenients.

El temps de dedicació és de dos o tres assaigs setmanals, de 10 a 12 de la nit.

Podeu demanar informació a la secretària de l'Orfeo Català (senyoreta Montserrat Claramunt, tel. 301 11 04), en hores d'oficina, per mitjà de la qual us serà concertada una entrevista personal.

A V U I

26.4.80

El coro crece

Llamamiento del Orfeó Català a los cantaires

manales, nocturnos y la pertenencia al Orfeó da derecho a una serie de ventajas para asistir a conciertos al mismo tiempo que se amplía la cultura musical de sus componentes con seminarios, conferencias, etc. En secretaría del Orfeó se dará amplia información sobre esta oportunidad para incorporarse al citado conjunto coral.

Antes de iniciar la preparación de la temporada 1980-81, el Orfeó Català quiere incrementar el número de sus componentes. A los aspirantes, el Orfeó Català pide «auténtica afición, conocimientos mínimos de lectura musical y condiciones vocales iniciales convenientes». El tiempo de dedicación es de dos o tres ensayos se-

TELE/EXPRES

28.4.80

Philharmonia Chorus, una altra galàxia en l'univers coral

L'estada del Philharmonia Chorus, el passat cap de setmana, entre nosaltres, ha situat a límits més elevats que mai l'admiració que el públic barceloní professa per aquesta excepcional formació. Per un «equip musical» exemplar i que per això mateix resulta interessant conèixer-lo en la seva dimensió interna.

El senyor, millor dit, mister Charles Spencer, ultra ser un cantant més, realitza missions de direcció executiva o administració gerencial o el que vulgueu en aquesta línia de conceptes. Una mica és l'ànima del grup en la més completa acceptació del mot. Ve a ser un conservador de les essències i del caràcter del cor i també n'és l'animador per antonomasia. És ell qui ens diu que...

—Som un ens independent que no té cap relació amb cap d'altre. Amb l'Orquestra Philharmonia no hi tenim altres contactes que la igualtat del nom i les vegades que actuem conjuntament.

—Fins a quin punt sou exactament un cor amateur?

—No som completament. Ningú de nosaltres no cobra ni cinc. Només el director cobra. Els altres res. Som una idealitat absoluta.

—No teniu cap subvenció?

—No, no. Ni cinc tampoc per aquest costat.

—Teniu local propi?

—Per assajar ho fem en una sala de lloguer. No som pas com l'Orfeó Català, que té aquesta magnífica casa.

—Aleshores, dels beneficis, què en feu?

—No tenim beneficis. Ara mateix ha vingut a actuar pel Patronat Pro Música. Doncs bé, nosaltres hem cobrat els costos dels viatges i una part pel que representen les despeses generals de pagament del director, lloguer del local, del piano, compres de partitures, etcètera. Però res més, res més.

Dicotomia amateur-qualitat professional

Bé, sou un cor amateur, però en canvi la vostra qualitat es troba en una dimensió màxima... Aleshores vol dir que heu de comptar amb gent de gran qualitat, amb una enorme feina...

—Sí, evidentment. No pot pas formar part del cor aquell qui vol. Per entrar-hi s'ha de sotmetre a unes proves molt rigoroses tant pel que fa a veu com a solfeig. Tots els nostres cantaires són per tant bons músics. L'exigència en els assaigs, en aquestes condicions d'amateurisme (es pot mantenir amb molt de rigor?)

—Es imprescindible. Normalment se celebren dos assaigs setmanals de tres hores cadascun d'ells i amb només deu minuts de descans. Són assaigs molt intensos. Però quan s'acosta un concert aleshores es pot arribar a vuit i nou assaigs en el curs de dues setmanes.

Sembla que alguns directors prefereixen les corals amateurs a les professionals; per què?

—Hi ha una qüestió primera i és que tal com està avui dia la situació econòmica, no sempre es pot fer un concert amb grans formacions corals professionals. Jo crec que les corals professionals tenen un lloc en els teatres de l'òpera i també per a determinats tipus de repertori. Penseu per exemple en Monteverdi. Ara bé, és que hi ha obres, els grans oratoris, que són escrites pensant en corals amateurs.

—Bé, això ens dela fa temps en Barenboim i ell mateix està treballant en un cor amateur per a l'Orquestra de París.

—Exactament, és així. A Anglaterra tenim una gran tradició de corals amateurs. És un fenomen que allà té una gran intensitat, com enlloc més d'Europa. A Itàlia, a França, Alemanya o Austràlia no hi ha gaires corals amateurs. És un idealisme que s'ha perdut. En canvi a Londres potser n'hi ha quatre-cents.

El senyor Charles Spencer ens dirà que el seu grup és format per gent de tota condició social i professional. Empleats de banca, metges, mestres, mestresses de casa, economistes, etcètera. Tots units per la seva devoció per la música.

—Es tot el que ens uneix. No desenvolupem cap altra activitat que la musical. Són persones que esmercen el seu temps lliure cantant.

Del paper del director al del manager

El Philharmonia Chorus va ser fundat l'any 1957 per l'esposa de la gran soprano Elizabeth Schwarzkopf i el primer director va ser Wilhelm Filtz. Des de fa cinc anys n'ocupa la direcció Norbert Balatsch.

Parlem de la importància del director en conjunt en què, com el nom ho indica, les individualitats no tenen un pes decisiu en absolut en el resultat.

—Sempre hem tingut els millors mestres de cor del món. Això és fonamental. Balatsch és director de l'òpera de Viena i del Festival de Bayreuth. I a més comptem amb John MacCarthy, que és el director del millor cor professional anglès. Assegurar aquesta base és cabdal. Balatsch fa viatges cada setmana de Viena a Londres.

Charles Spencer, quasi sense que li preguntem res més, i també sense fer cap mena d'ostentació del seu protagonisme, assenyalà:

—També és important que hi hagi una bona gestió. Jo era membre del comitè directiu del cor i fa setze anys vaig decidir deixar els meus negocis a mans del meu fill per dedicar-me a la tasca del cor. És important que els cantants sàpiguin

Charles Spencer, «manager» del Philharmonia Chorus, obsequiat amb una «mona» de xocolata en presència del director artístic del Patronat Pro Música, Lluís Portabella.

que tenen un bon director, però també que sàpiguin que tenen una bona gestió. Jo he de vendre en les millors condicions possibles un producte que és la millor coral del món. Hi ha molta competència i jo he de trobar la millor manera de trobar actuacions. I al cal cercar ajuts econòmics, busco empreses que col·laborin, etc.

—Els cantaires no tenen capacitat de decisió?

—Hi ha un comitè del qual sóc president. Allà estudiem qüestions com el repertori, els viatges, etcètera. Cal fer uns programes atractius per als cantaires. No podem fer programes que no siguin interessants ni es pot fer sempre el mateix. De fet som especialistes en les grans obres corals. A la propera campanya donarem vint-i-dos concerts amb dotze directors, sis orquestres i set obres noves. També farem quatre viatges a l'estranger.

—Sembla que treballau sobretot obres a cavall del clàssicisme i del barroc i poca música d'avui?

—Bé, hem fet Haïfer, Schenberg, Hindemith, etcètera.

—També Gerhard, el català-anglès?

—Té alguna important obra coral?

—Sí, és clar. La pesta. Enguany l'ha muntada aquí amb un bon èxit l'orquestra nostra. És basada en la novel·la de Camus.

—Bé, no ho sabia.

—Què reben els cantaires a canvi del seu esforç, de la seva tasca?

—En primer lloc la satisfacció de cantar en el millor conjunt coral del món. Jo sempre els dic que ells reben molt més del que donen. Això és el principal. Per això podem permetre'ns aquesta disciplina tan dura. Perquè hi ha una gratificació a l'esforç.

La fórmula màgica per a crear una gran coral

Bé, ja deveu saber que a Catalunya, encara que potser no tant com a Anglaterra, hi ha una gran tradició coral. Però, les nostres corals es troben que treballen, però mai no poden aconseguir un sostre alt i de fet a vegades han de plantejar-se quin és el seu paper perquè el seu nivell resta bloquejat a partir d'un cert nivell.

—Sí, ja sé el que passa amb l'Orfeó Català, que té una gran tradició, però es troba en un mal moment... Això de la tradició... Ja he parlat amb Fèlix Millet.

—Bé, tallo; no em refereixo exactament a aquest cas, que és una mica a part sinó a altres corals, amb quinze o vint anys d'existència o menys, amb quaranta a cinquanta veus, que no tenen el llast de cap tradició i ben a l'altre cant si molt d'entusiasme i inquietud, però no es mouen dintre d'uns nivells determinats.

—Sí, ja ho entenc. Crec que hi ha dues o tres coses molt importants. La primera, poder comptar amb un director de primers qualitat. Això és fonamental. Després cal una gran dedicació i un gran entusiasme i també oblidar-se de tradicions. La paraula tradició en cant coral no

sempre és sinònim de qualitat. S'ha de partir de zero al cal. També és important comptar amb una direcció executiva per tal que hom pugui aconseguir bons concerts, bones actuacions, a través dels quals els cantants mantenen viu el seu interès i per tant la disciplina. Una cosa ha de quedar clara. Els cantants no s'han de preocupar de res més que de cantar.

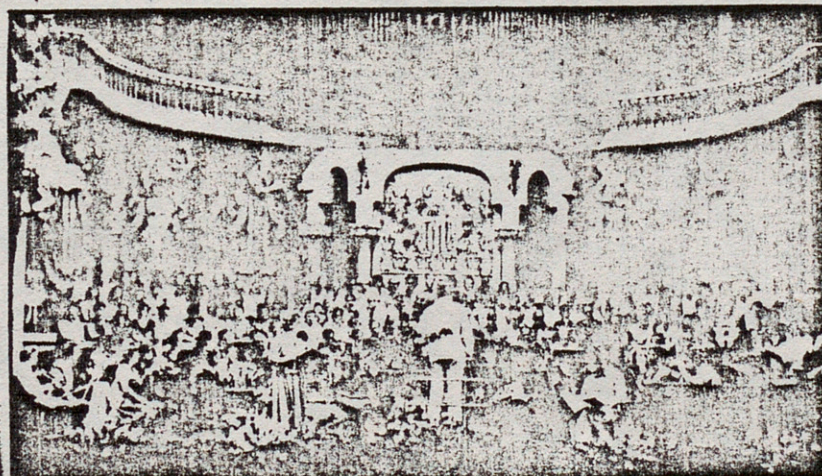
—En el fons de tot això potser hi ha la diferència entre sis formes diverses i l'interès pel que fa a la tasca en un cor?

—Exactament. Aquesta podria ser la diferència. Jo sempre dic als cantants: «Vosaltres teniu necessitat de la coral. No la coral de vosaltres. Ser membres de la Philharmonia és un gran honor per a vosaltres.» Els nostres cantants no són a la coral per divertir-se perquè la seva tasca és com la d'un professional i de fet hi ha més disciplina en el nostre cor que en un de professional. Perquè ho fem per idealisme.

No sé si és un altre concepte, però evidentment, és un altre món. Amb tot, un important músic català ens assegurava que no fóra pas impossible a Catalunya posseir un Philharmonia Chorus.

Comelias

Fotos Barceló - Albert Olivé

Christian Mackerras assaja amb el Philharmonia Chorus.

Teatre/crítica

Les il·lusions cremen a foc lent

Crema d'Il·lusions. Rafeques, Pere Noguera, Llu-mas, Ondine i Christian, Aladino, Alain Chipot i Llorenç Vendrell. La Cuina de les Arts. (Barcelona, La Cuina de les Arts, 18 d'abril.)

No, no ens podem il·lusionar gaire amb aquest nou programa de La Cuina. Hi ha intervencions que resulten incomprensibles, que hom no entén què hi fan, a La Cuina. Penseu en el còmic Llu-mas, per exemple, i no sé de què m'haig de fer il·lusions si, possiblement, aquest tipus de còmicista ja no interessa en absolut. El mim Pere Noguera presenta dos números excessivament ingenuos: les parets invisibles que es tanquen sobre el mim i el del jugador de boxa; en aquest cas les il·lusions les ha de tenir el mateix Pere Noguera per tal de construir actuacions més sòlides. Ondine i Christian —que substitueixen un grup de dansa— ofereixen un número còmic-malabar sense massa complicacions. Rafeques —substituit de Jonet—, en unes intervencions brevíssimes però molt adequades, fou l'encarregat d'introduir els diversos números i

la seva actuació em semblà molt efectiva i mesurada. El tándem Alain Chipot i Llorenç Vendrell, en la seva revalorització del trapezi, em semblà d'un interès remarcable en el seu intent de configurar a l'entorn del trapezi un nou sistema de valors que no responen únicament al concepte d'habilitat; tanmateix l'exploració és en els seus inicis i l'actuació marca camins a seguir, més que no pas realitats concretes. Potser és el número que més il·lusions comporta.

Si algú detaca en aquesta Crema d'Il·lusions és el número de màgia d'Aladino. Extraordinàriament brillant en els seus exercicis, sobretot en el joc de fer aparèixer coloms i conills de les maneres més inversament, és l'actuació que tóna cos a les il·lusions de La Cuina.

JVF

L'Orfeó Català amplia el nombre de cantaires

Com té per norma de fer-ho regularment, l'Orfeó Català obre un període d'admissió per a aspirants a cantaires per tal d'incrementar el nombre de components del cor i d'iniciar la preparació de la temporada 1980-1981.

Demana: autèntica afecció, coneixements suficients de lectura musical i unes condicions vocals inicials convenients.

Ofereix: formació musical i vocal, seminaris i audicions so-

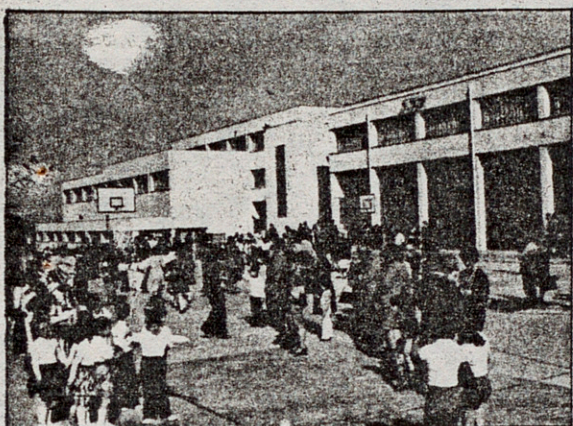
bre temes diversos de cultura musical, assistència gratuïta als concerts del Palau de la Música Catalana, etc.

El temps de dedicació és de dos o tres assaigs setmanals, de 10 a 12 de la nit.

Podeu demanar informació a la secretaria de l'Orfeó Català (Srta. Montserrat Claramunt, T. 3011104), en hores d'oficina, per mitjà de la qual us serà concertada una entrevista personal.

EL CORREU CATALÀ

1 maig 1980

El dia 30 d'agost del 1904 arribaren a Torroella de Montgrí els primers Germans de Sant Gabriel, el Gmà. Simó de Rojas, com a director i el Gmà. Albert Maria com a professor del naixent col·legi del Sagrat Cor. Les activitats escolars s'iniciaren dijous 1 de setembre, el nombre d'alumnes del primer dia fou de nou:

Pere i Antoni Pou, Lluís Pujol, Gabriel Quintana, Salvador Matas, Josep Puig, els germans Joaquim i Ramon Puig i el petit de la classe Joan Casellas. Alguns d'ells són difunts.

El material escolar fou el mínim indispensable: 5 taules de classe, 2 encerats, un tauler comptador, un globus terraqüi del segle XVIII, un

mapa d'Espanya i un cartell de pesos i mesures del sistema mètric. Tot aquest mobiliari és l'inventari amb el qual s'iniciaren les classes al Col·legi Sagrat Cor situat al carrer Hospital de la Vila de Torroella de Montgrí. Els germans es veieren principalment recolzats en els tres sacerdots de la Parròquia: Mn. Joan Sot, rector i els vicaris Mn. Constantí Sot i Antoni Plané, a més d'un grup de famílies cristianes que ajudaren i atengueren els germans en llurs primeres necessitats, doncs ambdós eren d'origen francès i llurs coneixements del català i el castellà eren molt limitats.

Amb un programa d'actes molt interessant

El Col·legi Sant Miquel, de Torroella de Montgrí, celebra el seu 75è aniversari

Aportació del Patronat Carme Ferrer

Per allò del temps, el col·legi hagué de tancar les portes l'any 1913. Els anys 1947 i següents, els antics alumnes del Col·legi feren tràmits davant dels Superiors dels Germans de Sant Gabriel per a fer possible el retorn a Torroella. Per a això construïren un Col·legi nou, gràcies a l'aportació del Patronat Carme Ferrer, aquesta vegada amb el nom de Sant Miquel, en un solar adjunt a la rectoria. S'iniciaren les activitats docents el mes de setembre del 1948 sota la direcció del Gmà. Vicent Ferrer, (E. Roura) i els germans Benjamí (C. García) i Lleonard Maria, (V. Ibeas).

Com que el Col·legi es feia petit per a atendre el nombre de sol·licituds, el Dr. Narcís Jubany, aleshores bisbe de Girona, en col·laboració amb el Gmà. Pere, Mn. Eduard Puigbert, delegat episcopal d'Ensenyament i Mn. Isidre Ayala, rector de la Parròquia de Torroella, iniciaren els tràmits per a fer l'actual Col·legi. El Gmà. Abilio Fernández concluí les obres amb la construcció de les instal·lacions esportives i la residència de la comunitat.

Aquests grans trets històrics del Col·legi del Sagrat Cor primer i de Sant Miquel després, ens fa veure l'acció provident de Déu en la història i en el temps. Qui anava a dir que una obra iniciada en la pobresa més absoluta sorgiria trenta-cinc anys després?

En l'actualitat el col·legi de Sant Miquel està dotat d'un claustre de

professors competent i abnegat que imparteix diàriament cultura als 731 alumnes que assisteixen a llurs aules. L'Associació de Pares d'Alumnes col·labora eficaçment i generosa a la bona marxa del Col·legi. Les instal·lacions materials són de gran amplitud i qualitat pedagògiques.

Al Col·legi de Sant Miquel es donen ensenyances d'EGB en cursos dobles, BUP i COU, essent totes degudament homologades pel Ministeri d'Educació i Ciència.

En aquest 75è aniversari d'aquell humil i senzill col·legi del Sagrat Cor, avui dit de Sant Miquel en auge en la seva acció educativa, fem vots per a que aquesta acció es continuï per molts anys i que tot això vagi en benefici de la joventut de Torroella i comarca.

Programes d'activitats

Per a commemorar aquesta efemèride, s'han previst les següents activitats: Del 13 al 26 del present mes, Olimpíada escolar en la que participaran uns deu col·legis de la comarca i tindrà lloc a les instal·lacions esportives de Sant Miquel.

Dia 4 de Maig

Aquest dia tindrà lloc la clausura del 75è. Aniversari. Es realitzen els següents actes:

A les 12 h. Missa d'acció de gràcies i en sufragi per als professors i ex alumnes difunts.

A les 14 h., a l'Hotel Panorama de l'Estartit dinar de germanor.

A les 18,30 h., concert per l'«Orfeó Català» a l'Església Parroquial de Torroella de Montgrí.

Torroella de Montgrí, abril de 1980

Germà Josep Paniego

75aniversari de la fundació

L'Orfeó Català tanca les festes del col·legi dels gabrielistes

TORROELLA DE MONTGRI (Del nostre corresponçal Josep Lloret).— Al Col·legi Sant Miquel dels Germans Gabrielistes, s'hi estan celebrant aquests dies diferents competicions esportives d'àmbit comarcal per commemorar el 75 aniversari de la seva arribada a aquesta vila. Però el punt fort serà demà diumenge que, entre altres coses, l'Orfeó Català posi cloenda amb un concert a tot el seguit d'actes celebrats aquests darrers dies.

Un 30 d'agost de 1904 arribaven a Torroella els dos primers germans gabrielistes, d'origen francès. Simón de

Rojas i Albert Maria, director i professor, els quals tingueren cura d'iniciar les classes el mateix primer de setembre en un local del carrer hospital rebent, per això, l'ajut de tres capellans de la parròquia i d'un grup de famílies, puix els seus coneixements del català i castellà eren escassos degut a la seva procedència francesa.

Tancat el col·legi a l'any 1913 fou obert de nou el 1948 en uns locals al costat de la parròquia, on estigueren fins fa pocs anys quan s'aixecà un edifici nou a les afores desde on ara actualment re-

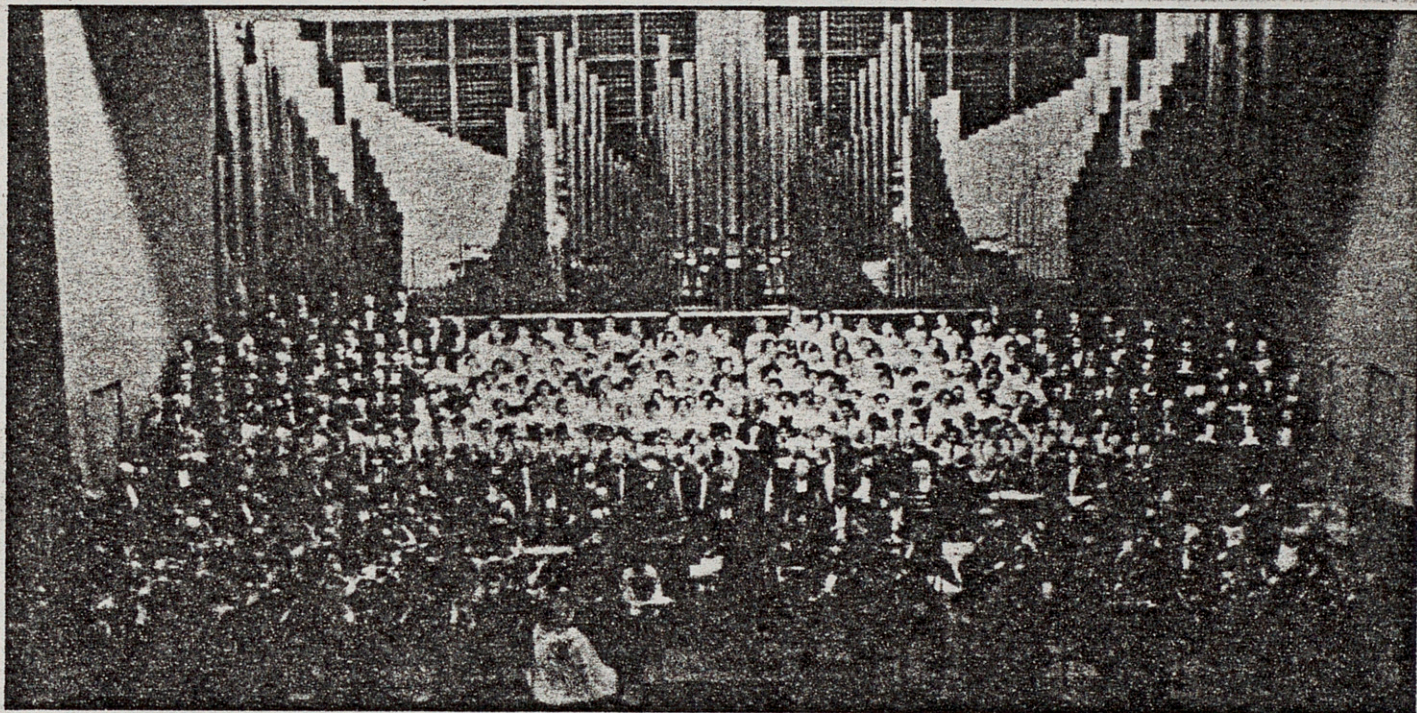
ben classes d'EGB, BUP i COU un total de 713 alumnes.

Com a actes finals d'aquest 75è. aniversari, a les 12 del migdia de demà diumenge es celebrarà una missa d'acció de gràcies i a la tarda, a l'hotel Panorama de l'Estartit, hi haurà un dinar de germanor per continuar la trobada a 2/4 de 7 de la tarda, a l'església gòtica parroquial on l'Orfeó Català, aquesta massa coral tan representativa de Catalunya, oferirà un Concert que ha despertat molta expectació tant a nivell local com comarcal.

En Barcelona crece una sociedad de músicos que sostiene el Palau de la Música y volverá a ser lo que fue

L'ORFEÓ CATALÀ

Paris, 1952. «Gran Missa en si menor», de J. S. Bach.

A finales del siglo pasado, entróncado con el movimiento reformista, Lluís Millet y Amadéu Vives fundan el Orfeó Català. Así, el 15 de septiembre de 1891, nace una de las entidades culturales más representativas de la época y que hoy, con características propias, pervive en el esfuerzo de mantener su línea fundacional.

Con su aparición no sólo nace el cultivo de la canción autóctona, sino también la interpretación del repertorio clásico introduciendo las obras sinfónico-corales de Bach, Beethoven, Wagner, Haendel, etcétera.

Conoce varios domicilios sociales hasta que levanta uno de los edificios más característicos del Modernismo: El Palau de la Música. Su arquitecto era Lluís Domènech i Montaner.

El poeta Maragall la llamó entonces: «La Casa dels

Existe un joven de ochenta y ocho años que vive uniendo voces, personas e ilusiones, cultivando una de las más bellas artes de la paz: «El Canto Coral».

Entre sus credenciales destaca su decisiva labor en el terreno cultural. Es la Institución que mantiene la primera sala de conciertos de Cataluña: El Palau de la Música Catalana. Tiene una de las mejores bibliotecas musicales del país, con un fondo bibliotecario de 30.000 obras. Fue pionero en admitir la voz femenina en el canto. Es L'Orfeó Català: «más que un coro».

Aspecto parcial L'Orfeó en 1977.

Cants» (La Casa de los Cantos).

«Amigos, compañeros... ¡Ya tenemos Casa!». Con estas palabras, el presidente de la Corporación —Joaquim Cabot— resumía en 1905 la voluntad creadora.

Sus actividades se ven plasmadas en las múltiples actuaciones en el país y su posterior salto a Europa.

Para saber cómo era entonces el Orfeó, qué representaba, traeremos aquí las palabras que dedicó, en su día, el crítico del «The Daily Telegraph», a raíz de unos conciertos en el Albert Hall de Londres en junio de 1914: «El Orfeó —dijo— es una sociedad de músicos en el verdadero sentido de la palabra... Son trabajadores que buscan el descanso en el canto; la finalidad de la Corporación consiste en hacer revivir la música popular y religiosa de su país...».

FELIX M.ª MILLET
I TUSSELL

El Orfeo hoy y ahora

Es un hombre que da la impresión de haberse tomado el relanzamiento del Orfeo como un reto obligado.

Tiene cuarenta y tres años y un apellido atado a la historia del Orfeo. Durante tres años ha sido vicepresidente 2.º de la entidad, y en la actualidad es su presidente. Estamos en su despacho. Su nombre: Félix Maria Millet i Tusell.

Nos comenta el letargo habido en los últimos diez años y añade:

—La imagen que da el Orfeo es la de algo que «ha pasado». Esto es un hecho. El Orfeo representaba un signo de catalanidad. Pero hoy no se puede vivir de glorias pasadas y, para su actualización, desde que asumió la Presidencia se han realizado unos estudios de mercado, encuestas, etcétera.

—Háblenos del Coro.

—Está formado por 90 personas y, para este año, veremos llegar a las 140. La edad de los cantantes está entre los dieciséis años (el más joven) y sesenta (el mayor); nos sale un promedio de treinta y cinco a cuarenta años; en estos dos últimos años se ha rejuvenecido.

—¿Qué se ha propuesto en su mandato?

—Primero, que el Orfeo, como entidad cultural, cumpla su obligación de ser la primera aglutinante en lo que a música se refiere. Después, a corto plazo, tenemos que atender la petición del Vaticano para cantar el «Pessebre de Pau Casals», y más tarde, acudir a México.

JUNTA DIRECTIVA L'ORFEO CATALA

Félix Maria Millet i Tusell (presidente), Josep Maria Caminals i Sánchez (vicepresidente 1.º), Maria Font de Carulla (vicepresidente 2.º), Lluís Millet i Loras (director artístico), Enric Alvarez i Vila (secretario 1.º), Joaquim Colomer i Bartolí (secretario 2.º), Lluís Portabella i Ràfols (tesorero), Ramón Pujol i Alsina (contador), Montserrat Albert i Vila (bibliotecario 1.º), Joan Costa i Costa (bibliotecario 2.º), Jordi Vilardaga i Roig (conservador), Xavier Turull i Creixell (vocal 1.º), F. Xavier Pérez-Portabella i Maristany (vocal 2.º), Albert Corral i Orriols (vocal 3.º), Narcís Tristán i Moya (vocal de cantores), Amadeu Cartaña i Bosch (vocal de cantores), Josep Laporta i Martí (vocal de cantores), Alfred Cormand i Mané (vocal de cantores), Antoni Sadat (administrador).

En definitiva, el Coro tiene que volver a ser lo que era, teneremos que estrenar obras.

LLUIS MILLET I LORAS

Su director, la batuta

La preocupación por el futuro, la configuración del mañana, lo que será a partir del trabajo que se está realizando, corresponde al director artístico: Lluís Millet i Loras. Hay la particularidad de que este hombre nació en el mismo Palacio de la Música hará cuarenta años. Su vida

ha estado rodeada siempre del ambiente musical.

Con él cenamos en el bar del Palau y, entre emparedados y cafés, nos describe la situación del Coro: el problema de la falta de cantera, la dificultad en encontrar gente dispuesta y con un mínimo de preparación musical para cantar en un coro...

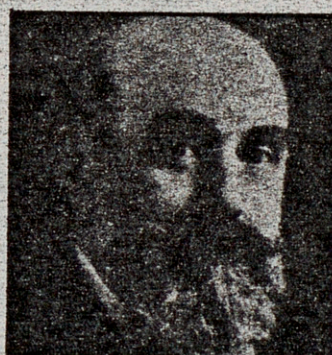
—¿Qué es lo que puede motivar a alguien para que desee entrar en un coro?

—La afición a la música y a cantar encontrando en esto una forma de expresión; como quien se dedica al teatro o al mimo. Una vez aquí, lo que más nos preocupará

DIRECTORES L'ORFEO CATALA

Lluís Millet i Pagès, fundador y primer director, del 1891 a 1941.

Francesc Pujol i Pons, del 1941 a 1945.

Lluís Maria Millet i Millet, del 1945 a 1977.

Lluís Millet i Loras, (hijo del anterior).

Señor Piguillem.

será desarrollar su vocación musical. Nosotros le estimulamos una educación musical, es una vocación que despertamos aquí y a la que damos medios para alimentarla.

—¿Cómo se prepara este futuro?

—Hace unos cuatro años que están funcionando unos cursos de iniciación musical. Los realizan un equipo pedagógico dando una instrucción a unos cien y pico de chicos. Aún falta tiempo para conseguir una cantera permanente. Pero en fin, podríamos decir que cara al futuro esto sería el canal normal de producción de elementos. Son dos grupos de coros infantiles y un tercero que es el coro intermedio (14-17 años) del que ya se pasa al coro grande.

—Entonces, ¿nos encontramos al Orfeo en una época de transición?

—Sí, sí, totalmente. Estamos en un relanzamiento que puede parecer lento, pero que es positivo.

El director se levanta, son las diez de la noche y su Coro le espera para el ensayo. Nosotros hemos cambiado de decorado y nos encontramos en la Sala de Juntas del Palau conversando con un miembro de la Junta, al fondo se oyen las voces del ensayo. Sacamos una impresión: se está sembrando Canto Coral.

PIGUILLEM

«El archivo viviente»

En la biblioteca nos encontramos con el señor Piguillem. Ochenta y cinco años; pronto hará setenta que en-

tró en el Orfeo (tenía entonces catorce años). Según palabras del propio presidente es «el archivo viviente de la Casa».

Nos han advertido de su excelente sentido del humor.

—Soy muy parlanchín—dice nada más comenzar.

En su charla se remite con frecuencia al pasado, que lo conoce de primera mano. Casi podría afirmarse que con él contesta la historia.

—Señor Pigullem: ¿Cómo ve usted esto del Orfeo?

—Ahora sólo puedo decirle que en estos momentos hay esperanza. Lo veo con mucha esperanza. Hay que hacer patentes los valores que ahora hay (acompaña la frase con los brazos). Lluís Millet tiene la responsabilidad de preparar el futuro.

—¿Cómo era antes el Coro?

—¡Oh! (gesticula con la cabeza). Habíamos sido 250... ¿Quién sabe?, a lo mejor si por aquí cerca se instalase un «bingo» o un «pub», quizá viniera más gente. Los que empezaron eran unos heroicos. Como decía el maestro Millet, lo que había que hacer era vestir con las ropas del domingo a la música catalana. Había mucho espíritu de sacrificio. Recuerdo que antes se cantaban letras de Mosen Cinto Verdaguer, y los cantaires lo cantaban a gusto. ¡Ah, eso es lo que quería yo decir! Hay que cantar a gusto y con ganas.

Sus palabras son rápidas, mientras habla, coge papeles de la mesa, nos enseña libros, fotos. Pero siempre sin dejar de hablar.

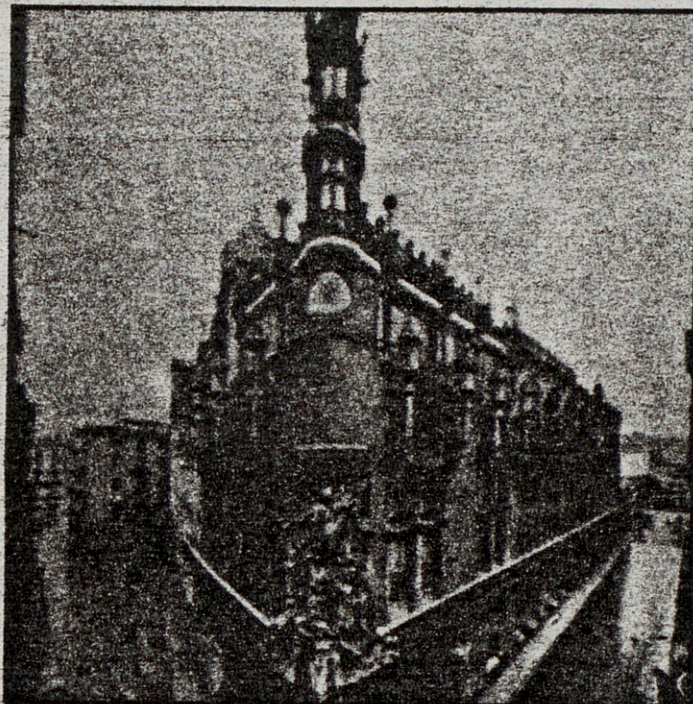
Soc un Xerraire—repite.

—Parli, parli...

—He vivido las tres épocas del Orfeo... Sentimentalmente me quedo con la primera. Durante unos años formé parte de la Junta, era vocal; después fui bibliotecario segundo. Siempre se ha respetado al Orfeo porque ir contra él es ir contra la cultura.

—¿Qué nos dice del fondo bibliotecario?

—Lo impulsó el maestro Pujol —le dedica elogios— dejando 8.000 obras. En la ac-

Palacio de la Música, sala de conciertos y edificio social del Orfeo Catalá en una foto antigua.

tualidad consta de 30.000 obras en tres secciones distintas. Está la biblioteca literaria, la musical y el archivo de música. Tenemos manuscritos del siglo XII y XIII. Un original del Canto de la Sibila. ¡Uff!, si hubiera un incendio...

Nos habla ahora de los matrimonios que se han formado en el Orfeo, en medio de los cantos.

—Yo conocí a mi mujer aquí. Cantábamos juntos, la tenía enfrente y ¡Clarol!, la veía. A un compañero le ocurrió lo mismo. Total... ¡mira!, cantamos juntos y ahora juntos para siempre. Yo entonces era muy apocado, no hablaba tanto como ahora. Y... me casé, fui de los primeros... y... —levanta la mano— me alegró mucho. A mi —cambia de tema— me gusta

hablar del maestro Pujol. Y lee una octavilla que escribió sobre él dibujando sus virtudes.

CARLES JOSEP COMALADA I PUIG

La savia joven del Coro

Con los cursos de iniciación musical, en el Orfeo está trabajando el futuro, empu-

jado por el enorme peso de su historia.

Hablamos ahora con Carles Josep Comalada i Puig, veintidós años y cuatro en el Coro, y es un exponente de la fuerza de la juventud en el Coro.

En su casa, frente a un piano y un boceto de Beethoven nos dice que el Orfeo funcionará siempre que funcione el Coro.

—¿Qué tipo de gente lo formáis?

—Gente de todos los niveles sociales a quienes nos gusta la música. Creo que ahora la clave está en reunir gente con un nivel musical aceptable.

—¿Cuándo ensayáis?

—Siempre de diez a doce de la noche, y en total unas cuatro o seis horas semanales. Los que vamos al Orfeo sabemos a lo que vamos. Nos gusta el canto. Lo ideal sería que de la misma manera que se va al cine se fuese a cantar. Como algo muy natural. Hay que fomentar la cultura musical.

—¿Qué das tú al Orfeo?

—Ofrezco los conocimientos musicales. También he hecho proselitismo, intentando aumentar el número del Coro con amigos... Es un hombre más que empuja a luchar por mantener la riqueza de la historia. Pero faltan hombres.

—¿Ha influido en el Coro el ambiente de desinterés que existe en otros campos?

—¡Ah!, no. Aquí nadie pasa de nada.

—¿Cómo te gustaría que fuese el Orfeo? —Me gustaría que fuera tal como nació. O sea: actualizar sus inicios. Buscar las raíces. Abrir puertas. Por encima de todo está la función artística. La base está en el Coro. Este es el primer botón que hay que apretar.

Nos despedimos de Carles Josep en el ascensor. Se va al Conservatorio, ya que su gran pasión es el piano.

Al retocar estas líneas, viene a la mente una frase de Gaudí: «En el cielo todos seremos orfeonistas».

J. MORER DE LLORENS
Fotos: Alberto HERNANDEZ

HAN CANTADO POR TODO EL MUNDO

Además de llevar su arte por casi todas las poblaciones de Cataluña, han cantado en Palma, Mahón, Valencia, en Madrid, Pamplona, San Sebastián, Toledo, etcétera.

Más allá de nuestras fronteras han cantado en: Ginebra, París, Roma, Asís, Florencia, Les Escaldes (Andorra), Perpiñán, San Miguel de Cuixá, Tolosa del Languedoc, Cagliari y Alghero de Cerdeña, etcétera.

A la vora de...

Cant coral a Catalunya

Examinant els fulls d'inscripció dels cantaires masculins de l'Orfeó Català —entre el 1898 i el 1915— Pere Artís recull 61 noms, i en l'apartat corresponent a professió hi troba el següent: comerç, 30; ebenistes, 4; argenters, 4; sastres, 2; escultors, 2; dependents, 2; impressors, 1; professors, 1; jornalers, 2; paletes, 1; fusters, 2; enquadernadors, 1; fideuers, 1; confiters, 1. Alguns oficis són assimilables, però és de remarcar la intenció de precisar dels qui, en comptes de dir simplement «comerç», especifiquen fideuer o confiter, i encara és més significatiu notar que en els fulls d'inscripció de les cantaires l'apartat corresponent a la professió sempre és deixat en blanc.

Això que he transcrit no és més que una petita mostra del llibre *El cant coral a Catalunya* (1891-1979), que ha escrit Pere Artís i Benach i ha publicat Editorial Barcino, amb la col·laboració de la Fundació Güell i de la Fundació Ma Fca Robralta. Duu un pròleg d'Oriol Martorell, que afirma que aquest llibre tant «captivarà els lectors directament interessats pel tema de la música coral com tots aquells que vulguin completar i aplicar la seva visió general sobre l'evolució cultural i social d'uns anys, prop d'un centenar quasi, tan decisius en la nostra pacífica lluita per assolir una més plena identitat nacional».

Em penso que poques vegades es pot dir amb tanta justícia com en aquest cas allò de «finalment tenim una obra que omple un buit», i l'omple, a més, amb un grux d'informació impressionant. Pere Artís ha viscut —i viu— el cant coral des de diversos camps, i això li ha permès d'emprendre una tasca que no era gens fàcil. I és curiós que un país tan «corallista» com el nostre no hagués sistematitzat encara en un estudi prou complet una història d'aquest moviment. Per

tal de fer-nos càrrec de l'abast del volum cal dir que s'hi analitzen els antecedents, Lluís Millet i la seva llavor, els grans moments de l'orfeonisme, la Catalunya idealitzada i la mística del sentiment patriòtic, les entitats, les assemblees, els aplecs, el repertori, les manifestacions destacades, els orfeons durant la guerra, les dificultats de la postguerra i el relleu generacional, amb la creació de noves corals, el Secretariat d'Orfeons, etc. La documentació complementària al text és molt abundosa —xifres, fotografies (algunes de les quals veritables peces històriques) i notes que van molt més enllà del clàssic «peu de pàgina»: sovint reproduïxen cartes i material molt significatiu, com la petició del governador civil W G Oliveros a Joaquim Renart de canvi de nom de l'Orfeó Català.

L'aparició d'aquest llibre farà reflexionar positivament, n'estic segur, a tothom qui, d'una manera o d'una altra, se sent vinculat a la tradició del cant coral, que és un dels signes de la nostra personalitat col·lectiva. Perquè el cant coral va sempre més enllà de la música, però tampoc no deixa de ser música. És una activitat que té una dimensió que depassa l'àmbit artístic i adquireix una significació social que en aquest treball de Pere Artís queda àmpliament reflectida; sense una consciència d'aquest abast, el nostre cant coral quedaria mutilat en la seva funció històrica; però al mateix temps, ¿com ignorar que triar el cant coral és triar una eina artística, amb la indefugible exigència que això suposa? Si se'm permet el joc expressiu dels mots, es tracta que, a l'esperit del cantaire, s'hi afegixi el progressiu rigor del cantant.

Aquest llibre pot fer un bon servei per a prendre consciència d'aquesta doble condició.

Josep M Espinàs

la vitrina

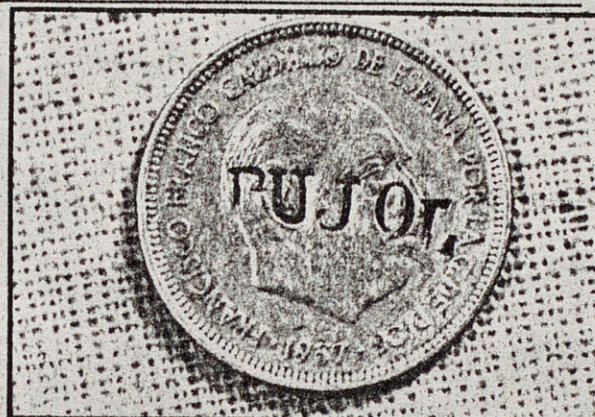
Se cumplen 20 años de
"els fets del Palau"El público interpretó *El cant de la senyera*

Barcelona. — «Ja són aquí», exclamó casi al unísono el matrimonio Pujol-Ferrusola la madrugada del 21 al 22 de mayo de 1960, cuando desde el lecho oyeron sonar insistentemente el timbre de la puerta. Así fue. Ellos, la Policía, ya estaban allí.

«Recuerdo que la hija pequeña cumplía aquella noche seis meses», comenta la señora Marta Ferrusola, esposa del presidente Jordi Pujol. «Lo hicieron vestir y se lo llevaron. Ya no lo volví a ver hasta que lo ingresaron en la cárcel Modelo. Antes, a la Vía Layetana le llevé un saco de dormir y otras cosas.»

El matrimonio Pujol esperaba la visita. El día anterior, es decir, mañana hará veinte años, se habían producido los hechos del Palau de la Música que provocaron una campaña de sensibilización catalanista contra lo que se había visto desde 1939.

Recordados ahora, aquellos hechos aparecen como incomprensibles. El Orfeo Català, dirigido por el maestro Lluís Maria Millet, organizó un concierto para conmemorar el centenario del nacimiento de Joan Maragall. Entre las piezas que tenía que cantar el Orfeo se incluyó *El Cant de la Senyera*, canción nacionalista con letra de Joan Maragall y música de

Millet, que desde el final de la guerra no había sido interpretada en público.

Al concierto tenían que asistir Camilo Alonso Vega y otros tres ministros de Franco, quien se encontraba por aquellas fechas en Barcelona. Pocos meses antes se había producido otra campaña catalanista que culminó con la destitución del director de *La Vanguardia*, Luis de Gáliz, y el dictador decidió visitar la región catalana para contrapesar aquel movimiento.

El gobernador civil, a la sazón Acedo Colunga, prohibió la interpretación de *El Cant de la Senyera*. Jordi Pujol, dirigente de un grupo de ca-

talanistas católicos, dio la consigna de asistir al concierto e interpretar fuese como fuese la canción. Así se hizo, y todo el público se puso en pie. El ahora presidente Pujol no asistió al acto por cuestiones de seguridad. Pocas horas después de aquellos tumultos (según la terminología oficial de la época) empezaron las detenciones. Los interrogatorios fueron suficientemente hábiles como para localizar al cabecilla en 24 horas.

«En Comisaría le pegaron» —continúa la primera dama de Catalunya. «Cuando me devolvieron la ropa que Jordi tenía en la Modelo, la camisa estaba totalmente rota

Este es el programa inicial de lo que tenía que cantar el Orfeo Català. Como *El cant de la senyera* fue censurado, lo interpretó el público, a pesar de que en aquellos momentos Franco estaba en Barcelona. A raíz de aquello fue detenido Pujol, y esta peseta de 1957 es una de las que los catalanistas pusieron en circulación con la palabra «Pujol» grabada sobre el rostro del dictador.

y los calzoncillos y la camiseta llenos de sangre. De los golpes no podía ni andar ni calzarse.»

El Consejo de Guerra se celebró en el Gobierno Militar de Barcelona el 13 de junio de aquel mismo año. La condena fue de siete años, de los que cumplió dos y medio en la prisión Torrero de Zaragoza y nueve meses confinado en Girona. La campaña que se desarrolló a raíz de aquello fue enorme. Un grupo de amigos y colaboradores de Pujol, encabezado por Xavier Polo, se encargó de ello como se explicaba en esta misma página de EL PERIÓDICO hace algunos días. Entre otras cosas

se editaron unas hojas clandestinas, que decían algo así como: «Enviad vuestro obsequio de Navidad a Marta Ferrusola.»

«Llegaron centenares y centenares de regalos anónimos. Lo que más había era comida: galletas, chorizos, vino, longanizas... Llené una habitación de la casa. Durante los dos años y medio de prisión acudía cada sábado, acompañada de los suegros, a Zaragoza. Entonces le entregaba absolutamente todo. El hijo mayor me pedía a veces una galleta y yo le decía que no, que eran para el padre. Jordi lo repartía con los compañeros de la cárcel.» — Albert Viladot

Memòria col·lectiva

Els fets del Palau, 20 anys després

El dijous 19 de maig de 1960, al Palau de la Música va viure's un dels episodis més durs i de més impacte social de la lluita resistent catalana. Al Palau de la Música se celebrava un concert de l'Orfeó Català en ocasió de l'homenatge que es retia a Joan Maragall en el centenari del seu naixement.

Al concert hi acudiren quatre ministres, entre ells el de Governació, el general Camilo Alonso Vega, ja que aquells dies el general Franco era a Barcelona i hi havia la seva cort de ministres. En el programa inicial, l'Orfeó havia d'interpretar, com a primera peça de la tercera part del concert «El cant de la Senyera»; però el governador civil de Barcelona, Acedo Colunga, ho havia prohibit. Un centenar de persones, arribat el final del concert, van posar-se a cantar «El cant de la Senyera», i s'inicià una forta repressió, que portà, al cap d'uns dies, Jordi Pujol a la direcció de policia de Via Laietana, al consell de guerra i a la condemna a presó.

Els fets del Palau

Els fets del Palau de la Música, nom com és conegut l'episodi, des del 1975 —és a dir, des de la mort del general Franco— s'han divulgat i explicat. Recordem-los avui, ja que demà s'acaba el seu vintè aniversari. Jordi Pujol en va ser l'organitzador. Ens ho dèia a l'AVUI del mes de juliol de 1976: «Jo no hi era aquell dijous al Palau: Jaume Casajou, abans d'iniciar-ho, em va explicar com estava muntat, i la nit, a les tres de la matinada, van venir-me a explicar a casa que l'acte havia anat bé, però que havien detingut una sèrie de gent». Bàsicament consistia a cantar «El cant de la Senyera», en acabar el concert, com a acte de protesta perquè havia estat suprimit el programa original, i també com a acte d'afirmació de catalanitat.

Josep Espar i Tíxo va ser el qui va començar a cantar «El cant de la Senyera». Espar i un grup de persones, tots els testimonis parlen d'un centenar, van situar-se al tercer pis del Palau. Van observar que hi havia molta policia secreta —en els interrogatoris sortia el fet que s'havien distribuït fulis amb la lletra d'«El cant de la Senyera»—. I Espar va tenir el coratge d'entonar la cançó.

«Jo no vaig participar en l'organització —ens deia al setembre de 1976— de la infraestructura per a cantar. S'acabà el concert, comencen els aplaudiments. Al moment en què es van acabar jo, veient que ningú no cantava, vaig engregar «El cant de la Senyera». Tot d'individus se'm van abraonar a sobre i va ser aleshores quan vaig tenir els primers «contactes» amb la policia. Van sortir pistoles, la gent es va abraonar sobre els policies. Aprofitant l'afarull vaig agafar-me de braçet amb una noia de l'Acadèmia de la Llengua Catalana i vaig poder sortir. Aquella nit ja no vaig poder dormir a casa».

La campanya contra Galinsoga, antecedent

L'antecedent dels fets, i el que feia

constituir aquell acte com una cuspide, havia estat la campanya contra el director de «La Vanguardia», Luis de Galinsoga. Campanya que, partint de l'episodi que ell havia protagonitzat a la parroquia de Sant Ildefonso, va fer-se a la tardor de 1959. Jordi Pujol i la gent del CC —grup en què estava Pujol i que era una plataforma de reflexió i formació socio-política partint del catolicisme— van ser els qui la menaren, i va culminar quan Galinsoga va ser destituït de director de «La Vanguardia» i substituït per Manuel Aznar.

Arran de la campanya s'havien fet molts pasquins denunciant els fets, i conscienciant la gent. Tots aquests escrits, i els que procedien de la campanya de la P —de protesta— seran els que investigará la policia, i també el full «Us presentem el general Franco», fet arran de la vinguda de Franco a Barcelona —maig del 60—, que explicava la repressió de Catalunya com a poble, des del 1939.

La vinguda de Franco a Barcelona és presentada pels estudiosos com una vinguda «táctica» després de l'afer Galinsoga... En aquell mes de maig es viuen tres fets: el centenari de Joan Maragall, l'aprovació de la compilació de dret civil català, i la carta municipal de Barcelona.

Les detencions

La nit del dijous de maig de 1960, al mateix Palau de la Música ja van produir-se les primeres detencions, que s'aniran incrementant i que destacaran per la seva duresa, ja que les palissades i tortures van ser grosses, com les que fins llavors havien viscut els obrers detinguts.

En un extens memoràndum enviat per la junta del Col·legi d'Advocats de Barcelona al fiscal de l'Audiència, es relacionen les detencions, i les tortures que els diversos detinguts van patir. Totes les declaracions van ser fetes «a posteriori» de la detenció, davant notari. D'elles ressenyem:

Damià Escuder va ser detingut en sortir del Palau de la Música, per la policia, sense fer cas de les protestes d'un capellà; i va ser portat a Comissaria de Via Laietana; allí van escorcollar-lo, li van prendre un llibre «Breviari social de Plus XII» i després d'un breu interrogatori van començar a pegar-li a la cara, al pit, i altres parts del cos; davant seu van posar a Ignasi Espar, i després tornaren a pegar a Escuder tot dient-li «covards», «catalans de merda», «esclaus»; li donaren patades als testicles i d'un cop de puny va treure sang del nas. Va estar a Comissaria fins al dia 21.

Luis Porcel Omer va ser detingut el dia 20 de maig a les vuit del matí al seu domicili, després d'escorcollar-

lo. Van portar-lo a Via Laietana, i li feren declarar que havia posat banderes catalanes el dia de Sant Jordi el carrer Casp-Llúria, el dia de Mare de Déu de Montserrat a Calvo Sotelo i el dia 8 de maig a la Sagrada Família. La policia li preguntava per uns fulis ciclostilats, i per això va ser pegat amb porres a les cames. Va ser insultat i amenaçat de més cops. Després de diversos interrogatoris, va ser deixat lliure la nit del dia 22, amb cinc mil pessetes de multa, igual que altres detinguts.

Jaume Casajou va ser detingut en sortir del Palau de la Música el dia 19 per dos policies, que el van tancar en una sala d'allí mateix, amb Ignasi Espar. Llavors ja va rebre dues bufetades; al cap de vint minuts va ser portat a Via Laietana, on el van fer entrar tot sol en un despatx, on va ser insultat per set o vuit policies mentre li pegaven arreu del cos, i quan queia li donaven puntades de peu; al cap d'un quart d'hora el canviaren d'habitació i començaren a interrogar-lo mentre rebia cops a l'estómac i a la cara durant tres quarts d'hora; després van començar de nou uns altres policies, que li preguntaven pels fulis ciclostilats amb la lletra d'«El cant de la Senyera», mentre rebia cops de porra a l'esquena, a les natges i cames; al cap d'una estona va iniciar-se de nou un interrogatori sobre la col·locació de banderes catalanes, mentre era apallissat igual; més tard l'interrogaren sobre els fulis que el 30 de gener van llençar-se al Liceu sobre l'afer Galinsoga. Tot plegat havia durat deu hores; al cap de les quals va sofrir un interrogatori de tres hores sense cops, i després un altre de dues hores. A la matinada del dia 21 va ser interrogat de nou en tres ocasions, tot i que no havia dormit ni descansat. I li digueren: «estem autoritzats per destinar un individu» i «et farem oripar sang per tota la vida». A la nit del dia 21 va ser interrogat de nou amb duresa fins a la matinada.

Jaume Casajou és un dels pocs testimonis de les tortures de Jordi Pujol. Així ho declarà al notari. Al matí del dia 22 de maig va ser traslladat a una cel·la on hi havia Jordi Pujol i Francesc Pizzone. «Jordi Pujol diu la declaració notarial... és queixava de dolors forts a tot el cos, i va ensenyar-nos, a mi i a Pizzone, els seus inflats a causa d'una forta palissada de porra a les plantes dels peus, per la qual cosa no podia caminar; els morats o morat únic que li afectava la totalitat de la regió glútea a conseqüència d'una altra palissada de porra, que li impedia d'asseure's; també la part superior de l'esquena presentava visibles senyals d'inflor a conseqüència dels cops de porra. Tot això feia que Jordi Pujol no pogués pràcticament descansar en cap posició, i havia d'estar ajagut sobre el pit i el ventre». Casajou va ser deixat el 22 a mitja nit amb cinc mil pessetes de multa.

Joan Amigó Ferrater va ser detingut el dia 20 al vespre a la residència

PROGRAMA

STABAT MATER
para soprano solista, coro mixto y orquesta
Jacqueline Brumaire - Orfeó Català - Orquesta

TRES ASPECTOS MUSICALES DE LA PLEGARIA
AVE VERUM... Orfeó Català y Orquesta de cámara
W. A. MOZART

PREGÜRIA A LA PERGE DEL REMEI
Sección femenina del Orfeó Català y Orquesta
L. MILLET

"DIALOGUES DES CARNEVATES"
(2.º supe de 2.º acto)
(1.º audición en su totalidad)
Jacqueline Brumaire
Sección femenina del Orfeó Català
Los Carmelitas

HOMENAJE A JOAN MARAGALL EN EL CENTENARIO DE SU NACIMIENTO
EL CANT DE LA SENYERA... MARAGALL - L. MILLET
Escrito expresamente para la benedictio de la «Senyera» del Orfeó Català

ORFEÓ CATALÀ

CANT ESPIRITUAL... MARAGALL - MONTSALVATGE
(2.º audición)
para coro y Orquesta «Premi Lluís Millet del cincocentenario del «Palau de la Senyera»

CANT DE MAIG, CANT D'ALEGRIA... MARAGALL - PUJOL
(versión de la versión de coro y Orquesta)
Pequeño poema original para coro y tres solistas - Versión orquestal de RICARDO LANOTE DE GRIGNON

ORFEÓ CATALÀ - ORQUESTA

Dirección: Maestro LUIS M. MILLET

F. POULENC

Anna Ricci
Mira Maria de l'Incoronación
Orquesta Sinfónica

Programa del concert del Palau de la Música del 19 de maig de 1960. Encara es pot veure que hi figura «El cant de la Senyera»; el governador, en suprimir-lo obligaria a fer programes nous...

d'estudiants on vivia, i va ser interrogat. La policia li va dir que l'havien vist al Palau de la Música, cosa que no era certa; també l'interrogaren sobre la col·laboració de banderes catalanes i circulació de fulis clandestins. Després de diversos interrogatoris, en un dels quals li van pagar a la cara i al ventre, el deixaren en llibertat amb multa de deu mil pessetes, el dia 21 al vespre.

Magi Sanmartí Roset va ser detingut al Palau de la Música, en veure un policia de paisà que ell tenia un full amb la lletra d'«El cant de la Senyera». Va ser portat a Via Laietana i va començar l'interrogatori amb cops i insults —li deien comunista i que li faria «el passeig». Després d'un escorcoll a casa seva va ser interrogat amb molts cops de porra als ronyons, a l'esquena, a l'estómac i al ventre. V. J. Creix també li pegava. Va rebre insults, i després d'estar en un despatx sol, va estar al calabós. I després fou interrogat de nou amb amenaces —volien saber quin impressor havia fet els fulis clandestins—, i després d'un interrogatori amb declaració, va ser deixat

en llibertat el diumenge 22 al vespre, amb multa de cinc mil pessetes. Joan Gassiot Matas detingut el dia 20 al migdia, va ser interrogat a la nit per V. J. Creix, que li donà un parell de bufetades, li preguntà sobre la desfilada militar, i fou deixat en llibertat amb una multa de quatre mil pessetes el diumenge a mitjanit.

En el mateix memoràndum hi ha les declaracions de Lluís Maria Sunyer —es corcoll, interrogatori, palissada i multa de cinc mil pessetes—; Enric Bastardes Porcel, detingut en sortir del Palau junt amb la seva germana i el company d'aquesta, va ser interrogat llargament i el deixaren lliure el dia 21 al vespre amb multa de mil cinc-cents pessetes; Llibert Cuatrecasas —detingut el dia 20 a casa seva, va ser interrogat amb una forta palissada—; Narcís Boadas, detingut en sortir del Palau —insults, escorcoll, interrogatori i posar en llibertat el dia 20 al vespre amb multa de mil cinc-cents pessetes; Josep Boldó Tomas, detingut al Palau, insultat i pegat en presència de Jordi Mir, detingut també, va estar en cel·les junt amb altres detinguts; en llibertat el dia 20 al vespre amb multa de mil pessetes; Miquel Coll i Alemany, detingut al migdia del 20 a casa seva junt amb el seu fill, primer, al portaren a la Comissaria del carrer Llúria, i després a Via Laietana i l'interrogaren; va rebre cops de puny i puntades de peu, i va ser deixat lliure el dia 22. Ignasi Espar, detingut al Palau la nit del 19, va ser portat a Via Laietana on va ser interrogat amb molts cops en diverses parts del cos fins a la matinada del dia 20.

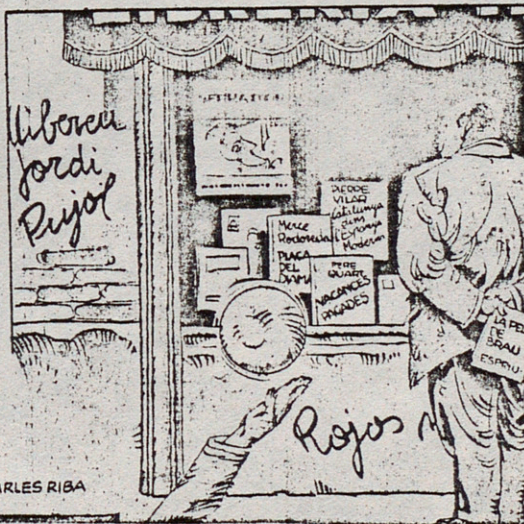
Per Catalunya i la llibertat

Jordi Pujol va ser detingut a la matinada del dia 22; va ser interrogat i torturat, i el dia 13 de juny va passar a consell de guerra sumaríssim. Les seves tortures i les dels altres detinguts van ser divulgades. En el consell de guerra va manifestar, entre altres coses, que el que havia fet —la campanya Galinsoga— ho havia fet pel país. «La meua posició no és anti, no és de negoci, sinó que m'affirma en la meua profunda catalanitat», i afirmo que sóc partidari d'una major llibertat d'una major llibertat política, d'una autèntica llibertat sindical i d'una major llibertat cultural».

A L'ANY SEGÜENT I DURANT UN CONCERT AL PALAU DE LA MÚSICA, UNA PART DEL PÚBLIC ENTONA EL PROHIBIT "CANT DE LA SENYERA" ENTRE ELS DETINGUTS I EMPRESONATS HI HA JORDI PUJOL.

EL 1961 ES FUNDA OMNIUM CULTURAL I ES CREEN ELS PREMIS CARLES RIBA I SANT JORDI.

19 maig 1980

Palau

El president no quiere detenerse en los "hechos del Palau", que hoy cumplen 20 años

Pujol: hacer funcionar el país

JAIME ANDREU

Se cumplen hoy veinte años de los llamados «hechos del Palau», que motivaron el encarcelamiento de Jordi Pujol i Solel. Con motivo a este aniversario, el presidente de la Generalitat ha manifestado a EL NOTICIERO UNIVERSAL, comentando su pensamiento en torno a aquellos sucesos:

«Cada momento exige una determinada forma de actuar. Me siento muy identificado con todo aquello, pero es evidente que, ahora, más que entretenerme en el recuerdo, es preciso que piense en el futuro que consiste en gobernar cara a la plena aplicación del Estatut y a hacer funcionar el país».

La acción de los hechos se inicia en el Palau de la Música. El Orfeó Català ofrece un concierto conmemorativo del centenario de Joan Maragall. Tres ministros de Franco, que se encontraban en Barcelona,

asisten al acto. En el primer programa se incluye la interpretación de «El Cant de la Senyera», que el gobernador Acedo Colunga prohibiría, dadas sus connotaciones.

Al término del concierto, un centenar de personas situadas en el segundo piso del Palau iniciaron «El Cant de la Senyera», lo que ocasionó momentos de enorme confusión y conflictividad. Al día siguiente la policía fue a buscar a su domicilio a Jordi Pujol, acusándolo de ser el instigador del acto. Condenado a 7 años en consejo de guerra,

La consecuencia inmediata de esta condena fue una campaña para obtener la libertad del ahora presidente de la Generalitat, que obtuvo una gran resonancia.

Jordi Pujol comenta al respecto la influencia de este hecho en su biografía:

«Nunca sabremos lo que habría ocurrido en mi vida de no mediar este hecho, pero lo

cierto es que de la forma en que se ha hecho, influyó desde luego».

En aquel momento todas las fuerzas de la oposición estuvieron junto al líder nacionalista.

Jordi Pujol no fue, sin embargo, el único en sufrir las consecuencias del incidente, aunque sí el que las soportó en mayor grado. Junto a él ya figuraban en 1960 el hoy consejero adjunto a la Presidencia, **Miquel Coll i Alentorn**, quien fue objeto de agresiones en la comisaría de policía en donde fue interrogado. También **Llibert Cuatrecasas** y **Ignasi Espar** fueron detenidos a raíz de estos hechos y apalizados en las dependencias policiales.

Existen testimonios que hablan de que Jordi Pujol fue igualmente golpeado durante los interrogatorios.

Los hechos, lejos de desanimar a sus protagonistas, todavía les sirvieron de acicate moral para proseguir su lucha.

Resultó detenido Jordi Pujol

A veinte años de los «fets del Palau»

Hoy se cumplen veinte años de los «fets del Palau de la Música». Aquellos incidentes, que siguieron a la actitud gubernativa de prohibir la interpretación del «Cant de la Senyera» del programa previsto para un homenaje a Maragall, arrastró unas consecuencias políticas contrarias al régimen. Estaba en marcha lo que desde el propio gobierno de Franco se había bautizado con el nombre de «Operación Cataluña».

Tras la campaña contra Luis de Galinsoga, y tras una cierta agitación catalanista llevada a cabo por grupos que giraban en torno de Jordi Pujol, en-

tonces director de entidades y movimientos católicos, el gobierno de Madrid se planteó una operación de cambio de imagen.

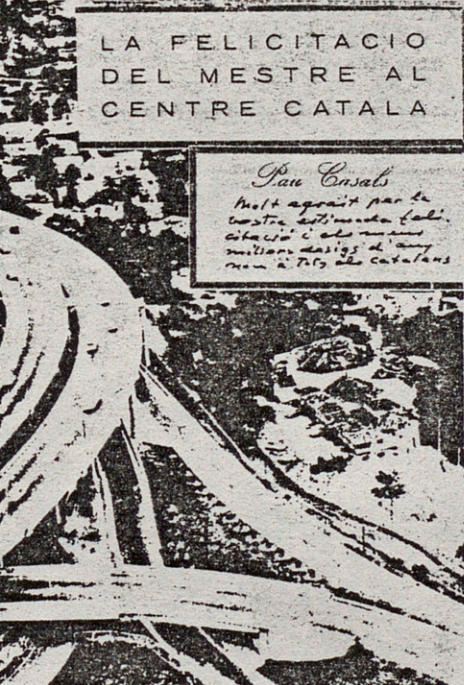
En ese contexto, y para evitar la integración por parte del régimen de la figura de Maragall y del Orfeó Català, un grupo de nacionalistas llevaron a cabo la acción del Palau, acción aumentada por la censura hecha sobre el «Cant de la Senyera», previsto inicialmente en el programa. Los incidentes finalizaron tres días después, con la detención del máximo dirigente, Jordi Pujol, y del impresor de los folletos. Sometido (Pág. 3)

CENTRE CATALA

BUTLLETI D'INFORMACIO

ANY IX - NOVEMBRE - FEBRER - CARACAS: Av. Los Simóns, 14 - La Florida - 27.99-10. 1961

LA FELICITACIO DEL MESTRE AL CENTRE CATALA

Pau Casals

Molt agonia per la nostra estimada Pàtria i els seus milions de fills que no a l'altre dels catalans

Martirs de Catalunya

JORDI PUJOL

Ja fa un any que sofria detenció en els ergastuls franquistes el doctor Jordi Pujol, digno i heroi patriota català. No és pas l'única víctima de les hordes falangiques, a Catalunya i altres pobles hispanics. Recordem que fa un any fou detingut per haver cantat himnes patriotics, amb tot el públic, al Palau de la Música Catalana, de Barcelona, en replica a l'altra que constituïa la visita del botà en cap, Francisco Franco, i alguns dels seus complices. Mestresant, els serveis franquistes publicaren, amb data del primer de novembre de 1960, una estadística en la qual afirmen que no hi ha cap delinqüent polític ni social en tot el territori subjugat. Però l'acció internacional a favor dels presos polítics i socials de la Península Ibérica s'intensifica cada dia més.

Portada del boletín del Centre Català de Caracas (noviembre-febrero de 1961).

Algunas aportaciones a nuestra historia

Los hechos del Palau de la Música, veinte años después

EL pasado día 19 se han cumplido veinte años de los absurdos incidentes creados por la autoridad provincial en el Palau de la Música, y que tantas secuelas tuvieron. En la medida en que fui testigo directo e inmediato de su gestación, y de parte de su desarrollo, puede ser oportuno que haga públicos también mis datos para completar la interesante información aparecida en «La Vanguardia» el día 18.

Pertenecí a la Junta del Orfeo Català durante una década y fui vicepresidente durante un corto período. En la ocasión de que tratamos me tocó actuar de presidente en funciones por la ausencia de su titular, el inolvidable Félix Millet Maristany, con el que me mantuve en permanente contacto para establecer en común la conducta que convenía adoptar en cada momento.

Aclaremos, de entrada, qué la Interpretación del Cant de la Senyera estaba autorizada desde bastante tiempo antes, pero con la ridícula condición de que no podía cantarse ni al comienzo ni al final de ningún concierto, sino como una pieza más del repertorio. Esta restricción había sido aceptada por diversos orfeones que, por lo tanto, lo cantaban. Y no había sido admitida por el Orfeo Català.

Para celebrar el centenario de Joan Maragall se proyectó un concierto de homenaje. Había canciones con letra de Maragall para integrar sólo una parte del programa, que fue la tercera y última. Entonces —y por esta circunstancia— se nos ocurrió aprovechar la ocasión para salir de una vez del impasse en que nos hallábamos: siendo de Maragall la letra del Cant de la Senyera, abrir con éste la tercera parte, con lo cual le dábamos el puesto de honor y sin embargo cumplíamos con la imposición de interpretarlo en medio del programa. Hoy estos equilibrios —para quienes no hayan vivido esa época— parecerán raros y hasta despreciables. Ciertamente durante cuarenta años los avances eran de este tenor y los logros de esta naturaleza.

Se hizo así, no sin recoger la aprobación y el sello de la censura antes de repartir carteles y programas.

A tres días vista del concierto se nos comunicó la resolución del Gobierno Civil prohibiendo el Cant de la Senyera. Me entrevisté con el general Acedo Colunga, haciéndole ver la

irregularidad de su decisión puesto que el Orfeo cumplía rigurosamente en este caso con la autorización anteriormente dada. La conversación fue increíble, con amenazas de prisión para toda la Junta si se producían alborotos y con una total cerrazón a admitir nuestro correcto planteamiento.

Félix Millet y yo planeamos entonces una salida audaz del conflicto. Ausente él de Barcelona, me fui a ver al ministro de la Gobernación. Le razoné, admitió y aceptó nuestros argumentos, y el error del gobernador civil, y le ofrecí la solución: acudirían al concierto, previamente invitados, algunos ministros presentes en Barcelona, encabezados por él. Antes de empezar el concierto se diría por los altavoces que a requerimiento de ellos mismos y del público se interpretaría el Cant de la Senyera en el lugar programado, y el problema quedaría zanjado. Don Camilo Alonso, personalidad compleja pero más sutil que lo que daban a entender las apariencias, entendió y aceptó la fórmula sin reservas ni restricciones.

Los otros tres ministros que acudieron al concierto —Solís, Ullastres, Rubio García-Mina— lo hicieron con pleno conocimiento del desenlace acordado.

Al llegar el ministro de la Gobernación al Palau se me llevó aparte para decirme que el plan no se podía cumplir. Decía muy agobiado: Otro día, otro día. Le repliqué que no había otro día. Que era aquel día o nunca. Acabó confesándome que si se cantaba el Cant de la Senyera se quedaba sin gobernador y que él no quería correr este riesgo con Franco en Barcelona.

Reuní a los cuatro ministros en el antepalco y les requerí para que se fueran: les dije que sin Cant de la Senyera su presencia era una provocación y un acto ofensivo. Al terminar la segunda parte se marcharon todos menos Jesús Rubio, que insistió en que irse era una incorrección con el Orfeo y con el público. A pesar de todo le hice salir acompañado por la puerta trasera antes de acabar el concierto.

Al iniciarse la tercera parte, que tenía que abrirse con el Cant de la Senyera, el público prorrumpió en aplausos y gritos, tan persistentes que ahogaban totalmente el coro. La reacción era admirable y emocionante. Jesús Rubio no cesaba de repetir: Esto es impresionante. ¡Dios mío, esto es increíble!

Terminó el acto como es sabido: el gobernador, en una prueba de fuerza y con evidente error, había sembrado la sala de policías y el tumulto se armó sin que sirvieran para nada los esfuerzos que hicimos los miembros de la junta y otras personas de buena voluntad para evitar las detenciones y los malos tratos.

Luego, con el vocal de la junta y decano del Colegio de Abogados Frederic Roda Ventura y acompañados por Jaume Marill, administrador del Palau, fuimos a la Jefatura Superior de Policía. Nuestras argumentaciones, nuestros requerimientos y hasta nuestras exigencias para que liberaran a los detenidos, tan desmedida e injustamente apresados, fueron vanos. Comprendimos que todo estaba prejuzgado y establecido de antemano. Tan sólo, a altas horas de la madrugada, y al precio de ofrecerme firmemente a quedarme en su lugar, conseguí la liberación de Miquel Xancó, escayolado de medio cuerpo y con problemas familiares graves. Fue una mínima victoria.

A las tres de la mañana salíamos a una Layetana desierta, invadidos por una profunda tristeza y con la desazón de pensar que una vez más —cómo tantas a lo largo de aquellos años— otra ocasión se había perdido irremisiblemente.

Días después, con una muy fundada sospecha, acudí al Ministerio de Información y Turismo. Comprobé con el subsecretario —Villar Palasí— y los directores generales Pérez Embid y Rodríguez Casado, que la versión oficial circulada era que el Orfeo no había pedido jamás autorización para interpretar el Cant de la Senyera. Para demostrármelo me enseñaron la fotocopia de un programa, remitido desde Barcelona y sellado por la censura, y sin el Cant de la Senyera. El programa en cuestión era falso: el Orfeo no había editado más que un sólo texto de programas y carteles, desde luego con el Cant de la Senyera, y ni siquiera después de la prohibición imprimió otros. Les mandé la fotocopia del único verdadero, reproduciendo al pie la leyenda que tenía el gran mural de la entrada del Ministerio: «In informatione veritas».

Esta es una triste historia, como tantas otras de nuestro contrariado país. Pero fue una siembra amarga que dio su fruto.

Ramón GUARDANS VALLES

EL PROGRAMA DEL «PALAU» DE HACE VEINTE AÑOS

Señor Director:

En ese periódico de su digna dirección, se publicó el día 20 del corriente mes de mayo, un artículo titulado «Algunas aportaciones a nuestra historia. Los hechos del Palau de la Música, veinte años después», firmado por don Ramón Guardans Vallés.

Refiriéndose a la composición del programa y aludiendo al M.J.T. dice textualmente: «El programa en cuestión era falso: el Orfeo no había editado más que un solo texto de programa y carteles, desde luego con el Cant de la Senyera, y ni siquiera después de la prohibición imprimió otros».

Ante tal inexactitud y para contribuir a que la aportación a nuestra historia sea verídica y no tergiversada, le acompaño fotocopia del programa que se me entregó en el concierto, en el cual podrá observar que no figura ni alude el Cant de la Senyera.

«VERITAS»

Aniversari dels fets del Palau

Jordi Pujol: «Un poble no pot morir dimitint»

«Un poble pot arribar a morir, però no pot morir dimitint. I, normalment, quan no dimiteix, no mor». Amb aquestes paraules Jordi Pujol centrava la significació de les accions de resistència de vint anys enrera en l'acte commemoratiu de l'aniversari dels fets del Palau de la Música.

L'actual president de la Generalitat recordà amb un to molt col·loquial i directe l'acció d'aquells anys. Va tenir un especial record per a l'impressor Pizon i referint-se en concret a la seva condemna explicà que li havien ofert «quasi la llibertat a canvi d'un petit gest». «Vaig dir que no —afirmà— perquè hi ha moments que el que està en joc és un fet d'honor. Càlia restar en la línia de fe, confiança i orgull en nosaltres mateixos». I en aquest moment va tenir unes paraules d'homénatge a la seva esposa, present a l'acte. «Quan s'és en una dinàmica, quan s'és en la brega com hi érem nosaltres, no costa tant, perquè estàvem «borratxos» en l'acció». Per això li ho va consultar a la seva esposa, sabedor que a ella la condemna l'havia d'afectar profundament. «Em va dir: si han arribat fins aquí, ara has d'arribar fins al final».

Una altra vegada a la sala del judici

Pujol revelà que durant la seva recent visita al govern militar, després de prendre possessió com a president de la Generalitat, saludà el general Aranda i li comentà que feia vint anys que no havia estat en aquell indret i en unes circumstàncies ben diferents. El general li oferí de tornar a veure la sala on havia estat jutjat.

«L'han arreglada; abans semblava més vella», digué Pujol.

El president acabà manifestant que **«Catalunya ens ha donat més del que li hem donat nosaltres, perquè ens ha donat la il·lusió i la raó profunda de viure»**. I demanà als seus militants que enforteixin el partit perquè **«ara som en unes altres circumstàncies; hem de governar. Però no governarem sense un partit fort»**.

Polo: «Vaig tenir pressions»

El primer a fer revelacions de tipus històric fou Xavier Polo, que afirmà que havia tingut pressions per a aturar la campanya que ell i molts d'altres duïen quan Pujol era a la presó. Josep Espar recordà amb tot de detalls els fets del Palau; recordà que era la primera vegada que havien pegat forces de l'ordre. **«Actuàvem amb la força del moment en què l'home no calcula, en el moment del refús de la pèrdua de la llibertat»,** moment que definí de «veritable pànic», però que prosseguiren en l'acció **«perquè hi havia gent salvant l'honor de Catalunya»**. Jaume Casajoana centrà el moment històric en què s'emmarcaven els fets, al·ludint a l'«operació Catalunya», mitjançant la qual, l'arran de la campanya Galinsoga, el règim inicià una operació de «reconciliació» amb Catalunya. **«En aquells moments no ho podíem valorar, però actuàvem per intuïció»**. Digué també que la nit del Palau va marcar l'inici de l'enfrontament del règim amb l'Església.

Música

L'Orfeó Català i l'assoliment d'un nivell musical superior

La recent estada a Barcelona del Philharmonia Chorus serví perquè hom es plantegés, a determinades àrees de la vida musical barcelonina, la inacabable qüestió de les nostres corals. I una d'aquestes àrees té un sentit especial: l'Orfeó Català. En aquest sentit caldrà recordar que Charles Spence, el «manager» de l'agrupació anglesa, quan el vam entrevistar esmenta dues vegades, i sense que li hi apresséssim, el nom de la nostra primera agrupació coral.

De fet l'Orfeó Català, salvant diferències és l'únic a casa nostra que pot tenir algun punt de contacte amb el conjunt anglès.

Es en aquest nivell que ha resultat il·lustradora una conversa informal tinguda amb el president de l'Orfeó Català, senyor Fèlix Maria Millet, i amb el seu director, Lluís Maria Millet, el primer dels quals comença confirmant-nos que en els últims mesos ha tingut contactes força intensos amb Charles Spence, per assolir trencar la rutina artística que ha viscut l'Orfeó Català últimament.

—De fet, assenyala Lluís Maria, la funció que ha de complir un cor a Londres no és la mateixa que a Barcelona. En el nostre cas tenim una tasca de tipus social que en general tenen tots els cors a Catalunya. La tasca del Philharmonia Chorus, només és una: cantar.

—Del que fan ells, indica Fèlix Maria, hi ha coses que resulten vàlides per a nosaltres i d'altres no, per raons ambientals. Nosaltres, per

exemple, hem de sortir a actuar a comarques i als barris i hem de cantar el repertori tradicional català.

—Que no vol dir que s'hagi de cantar malament, continua Lluís Maria. Per altra part nosaltres tenim problemes molt importants que ells no tenen, torna el president. Per exemple el Palau. En el terreny econòmic no ens dóna cap benefici i si molts maldecaps. Per altra part, ha de cobrir el buit de la manca de locals més adequats a Barcelona, per acollir manifestacions musicals de diversos tipus. No, el Palau no és facilitador de res. Ara mateix necessita importants reformes. Cal aïllar-lo acústicament. Voldríem arranjar-lo a fons i això suposa una inversió d'uns cent milions de pessetes, apart l'arranjament de la façana, del qual sembla que es farà càrrec Belles Arts. En aquest sentit he de dir que a Madrid hi ha una excel·lent disposició.

També tenim altres responsabilitats com a centre d'irradiació de cultura, amb el nostre arxiu i biblioteca, que cal conservar, i que ara mateix això ens constitueix una gran despesa. Hi ha també la qüestió pedagògica.

—Estem desenvolupant els cursos de pedagogia musical seguint el mètode del pare Irineu Segarra. Això ara mateix exigeix locals nous, diu Lluís Maria.

La conversa continua per aquest camí:

—El nostre soci no ho és només per la tasca musical que s'hi desen-

volupa, sinó també pel que representa l'entitat, i per la seva projecció social. Nosaltres hauríem de poder oferir, si convingués, el Palau gratis als joves intèrpretes, donar suport als qui no saben on actuar. Hem d'estar lligats amb la Generalitat. Certament la nostra problemàtica no és la del Philharmonia Chorus, conclou Fèlix Maria.

Com millorar el nivell del cor

El tema clau que ens ha portat a la conversa és el de l'assoliment d'un superior nivell de qualitat de l'Orfeó.

—Els nostres cantaires són socis de l'entitat i no pots anar-hi amb determinats nivells d'exigència. En aquests moments, a través de crides que hem fet, estem ampliant el nombre de cantaires i els nous que arriben ja posseeixen un nivell elevat. Esperem que dintre d'un any tindrem uns cent quaranta cantaires. Pretenem fer un cor de categoria i crec que som al bon camí. I diria, assenyala Lluís Maria, que s'està notant ja una certa millora.

Sembla que en aquesta tasca hi ha un punt cabdal, que és la figura del director... Lluís Maria s'avança:

—S'està enmig d'exigències i també de contradiccions. Psicològicament representa una càrrega dir-se Millet i per altra part és un fet que cal afrontar. Actualment el càrrec de director depèn de l'assemblea i personalment accepto que sigui un càrrec contractual.

—Si Lluís Maria és director, assenyala Fèlix Maria, no és perquè el seu pare també ho vagi ser, ni perquè jo sigui el seu president.

(Aqui caldrà recordar que ambdós són cosins).

—De fet, en Lluís Maria, per poder-me donar més llibertat moral, quan jo vaig entrar va posar el seu càrrec a la meua disposició. Per evitar situacions com la d'ara, procurarem que el nomenament de director de l'Orfeó no sigui decisió de l'assemblea general sinó de la junta directiva. Ara, també podrà dir que estem d'acord que l'Orfeó tingui contactes amb altres directors. L'any vinent seran dos els que vindran. Un d'ells, alemany, farà un «stage». Convé deixar clar, per tant, que aquí hi haurà la persona que convingui i si ara el director és en Lluís Millet és perquè la Junta creu que és la persona més adient.

Hem anat tractant, potser una mica desordenadament, una sèrie de temes que configuren per una banda una situació i per l'altra, el que és més important, un clar desig de situar l'Orfeó en un nivell musical molt diferent del que gaudeix ara. Tanmateix a les notes finals tenim recollida una observació, com una espècie de «tornada»:

—L'any 1979 hem realitzat 20 concerts fora de Barcelona. Hi ha una gran quantitat de peticions que s'han de dosificar. Això vol dir que estem realitzant una tasca cultural. L'Orfeó Català no ha d'estar exclusivament al servei del gran concert.

Comellas